

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA május 5.

122. szám

Még jelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Az angol sztrájk

A világ legszervezettebb, legöntudatosabb és legmérsékeltőbb munkássága, az angol ipari munkásság olyan lépésre határozta el magát, amely nemcsak a Brit-félsziget négyemillió dolgozójának szociális helyzetére, hanem Anglia politikai és gazdasági viszonyainak alakulására, sőt az egész európai válság lefolyására is kiszámíthatatlan következményekkel járhat. A múltnak, jelennek és jövőnek a háború óta dúló niebelungeni harcában nem volt még olyan sorsdöntő, életbevágóan fontos esemény, mint aminek most tanui vagyunk.

A Labour Party, amely az éréktöbblet marxist gondolatából a revolúció ellen kovácsolt fegyvert, az evolúció védelmében, most forradalmi módszerhez nyúlt és az Anglia történetében páratlanul álló általános sztrájk mellé állott. Ki a felelős ezért? A szakszervezetek főtanácsa-e, amely föltételelesen kimondta az általános sztrájkot, hogy a munkáskizárásokkal fenyegetőző bányatulajdonosokat megpuhítsa, vagy a kormány, amely a határozat hatása alatt megszakította a tárgyalásokat a bányamunkások megbízottjaival? A proletáriátus, amely nem hajlandó megélhetési igényeit a tőke szorongatottságára való tekintettel redukálni, vagy a kapitalizmus, amelyet az értéktöbblet-hozó ragaszkodás elvakulttá tesz? Ezeknek a kérdéseknek eldöntése a küzdő felek fölé emelkedő tudományos objektivitás hivatása és ki az, aki meg tudja őrizni tárgyilagosságát a mai tragikus idők viharzásával szemben?

Az okok nyomozásánál sokkal mélyebben hasít bele a népek érdeklődésébe a tőke és munka történelmi méretű konfliktusának várható hatása. Az angol szakszervezetek hosszú készülődés után lépték át a Rubikont, nyilván mérlegelték az erőviszonyokat, számbavették a lehetőségeket és biznak benne, hogy a sztrájk nem lesz haszontalan energiapocsékolás. Viszont a kormány sem maradt tétlenül és a legszélesebbkörű intézkedéseket tette a rend fenntartására és a munka folytonosságának megmentésére. Mint rendészeti probléma, a dolog nem is volna olyan komplikált. Nem volt még sztrájk, amelyet az államkormányzat rendelkezésére álló hatalmi apparátussal le nem győztek. A munkásvezéreket elfogják, a Macdonald kormány minisztereit, mint a bolsevizmus aknavetőit törvény elé állítják, a sztrájkolókat kényszerítik a munka felvételére és a munkásság szervez-

kedési jogát drákói rendszabályokkal körülhatárolják. Baldwin máris kétségbevonja a munkásoknak azt a jogát, hogy mint munkabérből élők lehessenek a szerszámot, ha megélhetésük nincs biztosítva.

Am az erősköz politikája, amely az anarchia elleni védekezés mértékéig elkerülhetetlen, nem gyógyítja meg a gazdasági életnek azt a betegségét, ami az angol általános sztrájkban fölfakadt. Ha a mussolinizmus valóban olyan csodatevő arkánium volna, amilyennek a duce hirdeti, akkor bizvást sutba lehetne dobni min-

denült a parlamentárizmust, a demokráciát, a közszabadságokat és az emberiség leborulna az új megváltó előtt, aki megfosztotta értéktelen jelszavaktól, üres formásgoktól és cserébe megsza- badította gyötrő gondjaitól. A mussolinizmus azonban forradalmosít, az elnyomott tömegeket vulkanizálja és az eltiltott ideálok földalatti kultuszát tenyészti.

Az angol általános sztrájk teljes letörése a háború tüzet szító reakció európai ujjaszületését eredményezné, másfelől a munkásság diadalmas felülkerekedése

Nagybritanniát az Európászerte fellángoló szociális forradalmak lökuszává tenné. Már pedig a világ betelt ugy a forradalommal, mint az ellenforradalommal és békét akar a népek között, harmóniát a társadalmi osztályok között, az alkotás géniuszának győzelmét a rombolás szelleme fölött. Belerokkantunk abba, hogy a messze jövő utait folytonosan lemondással és nélkülözéssel kövessük, szeretnénk az életet élvezhetővé tenni a magunk számára is és ezért nézünk szorongó aggodással az Angliában kitört osztályháború fejleményei elé.

Öt millió munkás sztrájkol Angliában

Megkezdődött a világ legnagyobb bérmozgalma — Angliában megálltak a vasutak és az ipari üzemek — Londonban kerékpárokkal és teherautókkal bonyolítják le a forgalmat — Az egész világ munkásai támogatják az angol bányászokat

Mozgósították az angol hadsereget

Londomból jelentik: Az általános sztrájk, mely hétfőn éjszaka tört ki Angliában, *kedden teljes erővel megkezdődött.* Az egymillió bányamunkáshoz csatlakoztak a vasutasok, a nyomdászok, a fémipari, a szállító és építkezési munkások, úgy hogy

a hatalmas bérharcban kerek ötmillió munkás vesz részt.

A kormány az egész országban szigorú intézkedéseket léptetett életbe.

A hadügyminiszterium rendeletet adott ki, hogy minden ezred készen álljon, hogy két óra leforgása alatt indulhasson.

Liverpoolban két zászlóalj gyalogságot szállítottak partra. Ezek a csapatok a dél-walesi bányákba mennek a telepe-

ket és a berendezést őrizni, amíg a szakszervezeti végrehajtó tanács szigorúan elrendelte, hogy a legteljesebb fegyelmet kell tanusítani, sehol sem szabad a hatósággal vagy a karhatalommal szembeállítani és egyelőre **a legfontosabban végre kell hajtani a szükségmunkát, nehogy a tárnakat elöntse a víz.**

A katonaság tábori felszereléssel ment a bányaközpontokba, megfelelő eleséget és tábori konyhákat vitt magával, nehogy a lakosság élelmezésétől vonjon el valamit. A hadügyminiszterium közlőre tette, hogy a katonaság nem a munkások ellen van kirendelve, hanem kizárólag a helyi rendőrség támogatására.

Letartóztatási parancsot adtak ki Laklatwala kommunista képviselő ellen

A kormány közlőre tette a kivételes állapotra való felhatalmazás rendelkezését. A rendelet értelmében

a hatóságoknak jogukban áll egyes épületeket vagy gyárakat — például olyanokat, amelyek gáz, villamos-erő, vagy víz szolgáltatását végzik — lefoglalni,

jogosultak vasutvonalakat átvenni és forgalomba helyezni, jogosultak élelmiszereket, takarmányt lefoglalni stb.

Egyidejűleg közlőre tették, hogy büntetéssel sújtanak minden olyan kísérletet, amely arra irányul, hogy a hadsereg, a tengerészet, a rendőrség vagy a közönség körében nyugtalanságot szítsanak.

Laklatwala kommunista alsóházi tag ellen letartóztatási parancsot adtak ki,

azért, mert vasárnap a Hyde-parkban lázító beszédet mondott.

Egész Angliában megálltak a vonatok

A londoni nagyvasút és földalatti vasút alkalmazottjait kivétel nélkül sztrájkolnak, sőt

az autóbussz-vezetők is beszüntették a munkát.

A város forgalmát a fő utvonalakon kerékpárok és teherautók bonyolítják le, a forgalom azonban igen nehézkes és rendszertelen, úgy hogy egyes csomópontokon a járműveknek negyedórát kell várniuk.

olyan torlódás áll be. A londoni vasuti pályaudvarokon

százával állnak az élelmiszervonatok.

A külvárosok közti vasuti forgalmát csak egy vonat bonyolítja le, erre is csak munkásokat engednek föl.

Woolwichben az Arzenál és Brit birodalmi nyomodákban is megállt a munka.

Az ország egész területén a léte-

tartási üzemek szünetelnek.

Manchesterben és Walesban a vasuti forgalom teljesen megbénult.

A vasuti forgalmat csak ott tudja a kormány fenntartani, ahol elég önkéntes jelentkezett szolgálatra.

Az általános vélemény az, hogy a sztrájk nyolc napnál tovább nem tarthat. Eddig még semmi incidens nem történt. A polgárság bizik a rendfenntartással megbízott tengerészekben.

London olyan mint egy ostromlott város.

A rendőrséget mozgósították, a tartalékos tiszteket behívták szolgálatra.

A londoni lapvállalatok kiadóinak szövetsége azzal a tervvel foglalkozik, hogy az általános sztrájk idején közös költségen egy napilapot fog kiadni, mert újság hiányában a kormány csak a rádiószolgálatra volna utalva, hogy a leadóállomásokról tájékoztassa a lakosságot és ezen az uton adja tudomásul a rendelkezéseket.

Macdonald a kormányra hárítja a felelőséget

Macdonald a londoni munkás párt ülésén beszédet mondott, melyben foglalkozott az általános sztrájk kérdésével.

— A kormány — mondotta — az általános sztrájk kitöréséért a felelősséget a szakszervezeti konferenciára hárította, fiktogtatta hatalmát és eltávozott az értekezletről anélkül, hogy megadta volna a lehetőséget arra, hogy a sztrájkot elkerüljük. Ilyen haszontalan ürügyekkel dönti a kormány Angliát a legnagyobb veszedelembé. Nem lehet egyebet tennünk, mint

türelemmel várni és tovább menni a megkezdett úton.

— Ha az ellenfél erősebb lesz náunk, nem leszünk annyira okatlanok, hogy nekimenjünk a szorongóknak. Nem tu-

dom, hogy fog végződni a küzdelem, sikert érünk-e el, vagy sem, de

mindenkinek meg kell tenni a kötelességét, hogy eredményt érjünk el.

— A legközelebbi napokban talán sok ember áll a kormány mellé abban a hi-

Churchill a tömeg elől a belügyminiszteriumba menekült

Churchill pénzügyminisztert, amikor a sztrájk kitörése napján eltávozott a pénzügyminiszteriumból, a tömeg hirtelen közrefogta és fenyegetően lépett föl ellene.

szemben, hogy az alkotmány és a törvényes rend alapjait fenyegeti veszedelem, amikor a sztrájk majd elmúlik, be fogják a megtevesztettek is látni, hogy a kormányt terheli a felelősség és akkor ők is a konzervatívok ellen fordulnak.

Churchill a tömeg elől a belügyminiszterium épületébe menekült, ahonnan detektívek kísérték később haza lakására.

A tömeg ezután széteszlott.

A szállítómunkások nemzetközi szövetsége megtiltotta az angol hajók utnak indítását

A nemzetközi szakszervezeti szövetség kebelébe tartozó szállítómunkások szövetség végrehajtóbizottsága táviratilag utasította a szövetséget, hogy az Anglia részére szállító gőzösök utnak indulását minden körülmények között akadályozzák meg.

Huszonhárom ország szakszervezetei támogatják az angol bányászokat

Amszterdamból jelentik: Ondegest, a nemzetközi szakszervezeti szövetség titkára az egyik lap tudósítójával folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy

a nemzetközi szakszervezeti szövetség teljes hatalmával az angol bányászok és az angol szakszervezeti szövetség mögé áll.

Ez azt jelenti, hogy a nemzetközi szakszervezeti szövetséghez tartozó huszonhárom országbeli szakszervezet központ 200 millió hollandi forintot kitevő vagyonával áll az angol szakszervezetek mögött.

A nemzetközi szakszervezeti szövetség máris elküldött egy körlevelet a nemzeti szakszervezeti központokhoz, amelyben ezeket a központokat arra kérte, hogy az angol munkásokat erkölcsi támogatásban is részesítsék. Kétségtelen, hogy

az angol munkások legalább négyötödét hétéig tudják a küzdelmet folytatni a kontinens anyagi támogatása nélkül.

Az is bizonyos, hogy a 12 millió angol munkás közül csak azt az ötmillió

munkást akarják bevonnai a sztrájkba, akik kifejezetten a létfenntartáshoz szükséges üzemekben dolgoznak.

A holland kikötők munkásai megtagadták az angol hajók berakását

Hágából jelentik: A szállító munkások szövetsége utasította a szervezetet, hogy

a holland kikötőmunkások egyetlen angol hajót ne engedjenek utnak indulni.

A rotterdami kikötőben a munkások már eleget tettek a szövetség utasításának és

megtagadták az angol hajóknak az utrayaló szén berakását.

Hasonló a helyzet az amszterdami kikötőben, ahol a hajómunkások sem dolgoznak angol gőzösöknek.

A holland bányászszövetség táviratilag fejezte ki szolidaritását az angol sztrájkolóknak.

Az angol sztrájk fejleményeit egyébként egész Hollandia nagy figyelemmel kíséri.

Külföldre menekül az angol felső tízezer

Párisból jelentik: A lapok értesülése szerint Folkestone, Dover és a többi kikötők zsúfolva vannak előkelő angol családokkal, akik Hollandiába és Franciaországba akarnak utazni és ott szeretnék bevárni az általános sztrájk befejezését. Az angol polgári körökben óriási a pánik: attól félnek, hogy a sztrájkjal kapcsolatban forradalmi mozgalmak törnek ki. Az ugynevezett felső tízezer a munkások esetleges rendezarásai elől külföldre menekül.

A német bányászok nem adnak szent Angliának

Bochumból jelentik: A német bányászszövetség elnöke felhívást intézett a német bányamunkásokhoz. A felhívás többek közt a következőket mondja:

— A brüsszeli határozathoz híven a bányamunkások szövetségének minden lehető meg kell tenni, hogy a sztrájk alatt külföldi szén ne jusson Angliába. A német bányászoknak kötelességük segíteni az angol elvtársakon, akik megkezdték a nagy küzdelmet. Felszólítjuk az összes bányászokat, hogy *semmitéle tudórát se vállaljanak.*

Az angol font tovább esésére számítanak Angliában

Newyorkból jelentik: Az az idegeség,

Élelmiszer-pánik Londonban

Kedden reggel a következő szakmák munkásai szüntették meg a munkát: a vasutasok, a kereskedelmi hajók matrózai, a kereskedelmi repülőgépek pilótái, sofőrök, autóbusz alkalmazottak, nyomdászok, mechanikusok, fém- és építőmunkások, elektrotechnikusok és a gázművek munkásai.

A szakszervezetekbe tömörült hivatal-

mely a tőzsdén tegnap jelentkezett, általános besz-spekulációra vezetett.

Bankkörökben attól félnek, hogy Anglia nem tudja az aranytandart tartani

és a font újabb esése fog bekövetkezni.

A francia sajtó az angol sztrájkáról

Párisból jelentik: A lapok véleménye szerint az angol sztrájk nemcsak Anglián ejt súlyos sebet, de az egész világgazdaságot súlyosan érinti. Párisban attól tartanak, hogy a font tovább esik és az angol bankárok piacra vetik a rendelkezéseikre álló külföldi, elsősorban a francia valutát.

nokok kedden még nem csatlakoztak a sztrájkhoz.

Angliában kedden egy lap sem jelent meg.

A kormány naponta ötször adja le rádió a híreket, de valószínű, hogy rövidesen a leadóállomás munkásai is sztrájkba lépnek. A kereskedelmi miniszterium közlése szerint a benzinkészlet három hónapra elég.

London lakossága között valóságos élelmiszergyűjtő mánia lett urrá.

Az üzletek előtt sorba állnak, mint a háboru alatt és az árak rohamosan emelkednek. A kormány maximális árakat léptetett életbe.

Munkanélküliek látják el a közlekedési szolgálatot

A sztrájk nem olyan, mint bármelyik másik európai fővárosban volna. Londonban ugyanis annyi a motorbiciklivel és az autó, hogy a forgalom lebonyolítása nem okoz nagyobb nehézséget.

A közlekedés megfelelő megszervezésében a kormánynak segítségére voltak a munkanélküliek,

akiknek megígérték, hogy a sztrájk után is alkalmazásban maradnak.

Kedden délután egész sor közúti, külvárosi, sőt távolsági vonalon is részben helyreállt a forgalom úgy, hogy a kormány véleménye szerint a sztrájk már nem gazdasági, hanem csak kényelmi kérdés. Este már a körvasut is megindult.

A csatornán három irányban: Dower—Ostende, Dower—Calais és Folkestone—Lissingen között bonyolítják le a forgalmat.

ennek azonban csak az lett a következménye, hogy néhány üzlet megszüntette az eladásokat.

A pályaudvarokon hatalmas plakátok tudatják a közönséggel, hogy a vonatok nem közlekednek.

Délután a király elnöklése alatt újabb minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a rendőrök minden szokásos formalitás nélkül behatolhatnak olyan házakba, ahol lázító röpiratokat gyártanak.

Este letartóztatták Laklatwala kommunista képviselőt, később azonban kétszáz font óvadék ellenében szabadon bocsájtották. A welsi herceg Párisból repülőgépen érkezett Londonba.

A szakszervezeti főtanács zárt ajtóknak mögött titkos ülést tartott. Az újságírókat még az előszobába sem engedték be. A kiadott kommuniké szerint — a sztrájk eredménye a várakozásnak megfelel, kiszivárgott hírek szerint azonban a radikális tagok a sztrájkot sikertelenné tartják és az igazi általános sztrájk kimondását követelték, hogy egy munkás se dolgozhasson.

Tolsztoj grófnő tragédiája

a noviszádi muzulmán házasságtól a prágai válóperig

Tolsztoj Leó unokáját elválasztották férjétől, Bakovszki noviszádi kereskedőtől

Prágából jelentik: A prágai törvényszéken kedden tárgyalták Tolstoj Vera grófnő válóperét és a bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság helyt adott a grófnő keresetének és elválasztotta férjétől, Bakovszki Ulrik kereskedőtől, akivel 1920-ban muzulmán házasságot kötött.

Tolsztoj Vera grófnő tragédiája a Wrangel-hadsereg szétbomlása után kezdődött. A forradalmárok teljes győzelme után a fiatal és szép grófnő, aki Tolstoj Leó gróf unokája, anyjával emelkedett és előbb Berlinben, Párisban kóborolt, majd Noviszádra került, ahol Bakovszki Ulrik noviszádi kereskedőhöz lépett be géprónőnek. Két évig dolgozott Bakovszkinál, aki két év után megkérte a grófnő kezét. A grófnő bele is egyezett a házasságba, Bakovszkinak azonban már volt felesége és így mindketten áttértek a muzulmán

vallásra, hogy megesküdhessenek.

Boldogan éltek néhány évig, 1922-ben gyermekük is született. Nemsokára azonban Bakovszki tönkre ment, üzletét eladta és családjával együtt Prágába költözött. Itt sem tudott boldogulni, egész családjával nyomorgott, annyira, hogy a grófnő kénytelen volt egy manikűr-szalónba állásba lépni. Helyzetét azonban nem tudta elviselni és megindította a válóperit férje ellen.

A keddi tárgyaláson, annak ellenére, hogy a férj nem egyezett befé, kimondták a válást. A tárgyalás után, amikor a már elválasztott házastársak a törvényszék épületéből eltávoztak, a grófnő odaszólt Bakovszkihoz:

— *Óldo, van egy cigarettád?*

Bakovszki megkínálta, a grófnő kivett egy cigarettát, azután gyujtot sem várva, köszönés nélkül távozott.

Sajtóvita a magyar nemzetgyűlésen

Eckhard és Bethlen a liberális sajtó ellen

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés keddi ülésén Strausz István, majd Bud János pénzügyminiszter beszéltek. Ezután Szabó Imre mondott hosszú beszédet. Szóvártta a bankgassei milliók ügyét, majd a takarékosági bizottság működését kritizálta. Rátért a Világ betiltására is.

— A kormány nem tűri a kritikát — mondotta. — A sajtót igyekszik elnyomni és nem engedni kialakulni az igazi közvéleményt. Akármilyen lapot vesz kezébe az ember, látja, hogyan vergődik a sajtó a kormány béklyói között. A munkásság lapja évek óta nem jelenhetik meg az uccán. Nem vitatja, milyen bünt követett el a Világ, de ha bünt követett el, akkor van bíróság, van törvény, tessék a lapot a bíróság elé állítani.

A szónok ezután határozati javaslatot nyújt be, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a sajtószabadságot állítsa helyre, a sajtószabadságot korlátozó rendelkezéseket helyezze hatályon kívül.

Eckhardt Tibor volt a következő felszólaló. Kijelentette, hogy amikor Erdélyből menekült, akkor alakult ki Beh-

ne az a felfogás, hogy minden bajnak a nemzetietlen sajtó az oka. A külföldi sajtó akkor veit tudomást a frankügyről, amikor a magyarországi lapok olyan nagy hullót csaptak.

Rassay: Akkor figyelt fel a külföld, amikor letartóztatták a rendőrtörököt. Ez mégsem mindennapi dolog.

Eckhardt: Meg kellett volna védeni a kereszény sajtót és eltiporai a liberális sajtót.

Beszéde végén az egész nemzetgyűlés derültsége közben indítványozta Eckhardt Tibor, hogy a frankügy 16 tárgyalásáról és a büntügyről általában a lapok csak az utolsóoldaltól oldalon és egyhasábos címmel hozhassanak tudósítást.

Gróf Bethlen miniszterelnök szólalt fel ezután és részletesen válaszolt a miniszterelnökség költségvetésének tárgyalásakor elhangzott ellenzéki felszólalásokra. Foglalkozott a sajtókérdéssel és kijelentette, hogy mindaddig kénytelen lesz azt a jogot gyakorolni, hogy lapokat betilthasson és a kolportázst megvonhatja, amíg a nemzetgyűlés az új sajtótörvényt és a büntetőnovellát el nem fogadja.

KISEBBSÉGI ÉLET

Makkai Sándor erdélyi református püspök — mint megírjuk — Ferdinánd király kezébe letette az esküt. Az ünnepélyes eskütétel után a püspök román nyelven a következő beszédet mondta:

— Felsőg, hűségeskümm ünnepélyes letétele után legyen kegyes megengedni, hogy mint hűséges alattvalója, legmélyebb köszönetemet fejezzem ki püspöki székeimben való legkegyelmesebb megerősítéséért.

— Felsőged legmagasabb engedelmével megragadom a kedvező alkalmat, hogy a magam, mint az egész egyházam részéről kifejezzem alattvalói hűségünkkel Felsőged felkent személyre, a felsőges királyi ház és az ország törvényei iránt. Ünnepélyesen ígérem Felsőgednek, hogy Isten ígéjének parancsa szerint teljes erőmből szolgálni akarom a szeretetet, a keresztény kultúrát és a békés munkát. Meg vagyok arról győződve, hogy ez a tevékenység az állam konszolidációjának is legerősebb támasza lesz. Én és egyházam teljes alávetéssel és békés szeretettel óhajunk belilleszkedni az állam rendjébe és egyforma erővel fogunk törekedni, hogy gyermekeink is legyenek hű polgárai egy a hazának, mint Isten országának. Alázatosan könyörgök Felsőgednek, hogy kegyeskedjék a mi szívünk jól ismert szeretetével támogatni egyházam népét ősi hitének és kultúrájának gyakorlásában. Kérem a Mindenható Istent, hogy áldja meg Felsőged életét és őrizze meg dicsőségben a királyi család, az ország és összes alattvalói javára.

*
Az eskütétel előtt a református püspököt Goldis László kulturális miniszter üdvözölte. Szerencsének tartom — mondotta a miniszter — hogy az egyházkerület bizalmából nyert állásában, mélyet Őfelsége a legbensőbb örömmel kegyesen tudomásul vett, üdvözölhetem a püspök urat. Különös örömmel tölt el, hogy az egyház püspökéül békés szellemű, tudományos munkásságú és nagy kulturális férfi választottak, akinek személye biztossítja, hogy munkája nemcsak saját híveinek fog javára válni, hanem az ország és a trón nagy érdekeinek és a polgárok üdvének is. A magam részéről a legmehszebbmenő támogatásomról biztosíthatom egyházát és kulturális működését számára, mert engem mindenkor az igazság és egyenlőség gondolata vezérelt és életemben, hogy az ország minden polgára egyformán jól érezze magát ebben az államban.

*
A román kisebbségi miniszter, Bucsan Constantinescu dr. székelyföldi körutját Székelyudvarhelyen fejezte be. A fogadások során a magyar párt küldöttségének kijelentette, hogy a liberális párttal kötött paktumot csak incidensnek tekintették, mert tudták, hogy eljön a megegyezés ideje. A mostani választási megegyezés bevezetésébe a reális politikába, amit a jövőben a többségnek és a kisebbségeknek követniük kell. Hét évi várakozás után a Székelyföldre is beköszöntött a béke, ezt bizonyította előtte az a lelkes fogadtatás, amiben része volt. A banketten való felszólalásában azt fejtette ki, hogy a kormány nem akar terrort, mert ezzel nem lehet tartós békét elérni. A székelykereszturak kérték a minisztert, hogy eszközöljön ki a Rosmann-féle marhaszállítás kapcsán megkárosodott hatvanhét székely gazdának és a Székelykereszturak Takarékpénztárnak tízmillió kamatmentes vagy legalább olcsó (8%-os) állami kölcsönt. Szónokuk megemlítette, hogy a liberálisok olcsó kölcsön ígéretével kerteskednek a vidéken. Bucsan kijelentette, hogy a választások előtt nem

ígér semmit sem. Becsületos programmal mennek a választásba, aki ennek megvalósulását akarja, menjen velük. Az állam nem is tudja kölesönt adni, mert nincs miből. Amde a kérést a Banca Nationala-hoz juttatja, személyesen közbe is fog járni, de semmit sem ígérhet, mert a nemzeti bank az ügyet saját szabályzata értelmében fogja elintézni. A küldöttség vezetője, Eljékes Dénes dr. ügyvéd kijelentette, hogy ez az egyenes beszéd jobban tesz nekik, mint az üres ígéretes. A

városi tanács nevében Pál István prefektus, volt szenátor kérte a minisztert, hogy tekintsen el a tanács feloszlatásától. Bucsan miniszter kijelentette, hogy az ügyet a legfelsőbb közigazgatási tanács fogja elintézni, mely politikamentes intézmény, azért bármilyen is lesz a döntése, azt mindenki nyugalommal fogadhatja. Ezzel kapcsolatban kijelentette azt is, hogy a kormány a községi tanácsokat általában nem osztja fel, de az érdekeltek kérésére az egyes választásokat revízió alá veszi.

Nincsiacs résztvesz a genfi leszerelési konferencián

A kisantant államok delegációi egységesen lépnek fel

Beogradból jelentik: A genfi leszerelési konferenciára a kormány háromtagú delegációt küld ki, melynek tagjai: Nincsiacs külügyminiszter, Markovics Lázár dr. volt igazságügyminiszter és Kalajátovics tábornok.

A delegáció, mely a konferencián együtt fog működni a többi kisantant állam megbízottjaival, a konferencia megnyitása előtt pár nappal indul Genfben, ahol előzőleg még a csehszlovák és román delegációval tanácskozást fog folytatni.

Meggyilkoltak és a Tiszába dobtak egy sztaribecseji kereskedőt

Holttestét Szerbeleménnél fogták ki a Tiszából

Becskekről jelentik: László István halászmester kedden délután egy körülbelül ötvenéves férfit holttestét fogta ki a Tiszából. A halott fején baltától származó széles seb tátongott, amiből arra következtettek, hogy az ismeretlen gyilkosnak esett áldozatul. A nyomozás a rejtélyes holttest ügyében nyomban megindult. A falubeliek közül valaki Jelenics Szevén sztaribecseji

seriéskereskedőre ösmert a halottban. Az illető kijelentette, hogy Jelenicsel maga is üzleti összeköttetésben állt és vele még pár nappal ezelőtt személyesen érintkezett.

A hatóságok távirati megkeresést küldtek Sztaribecsére, hogy Jelenics Szevén személyazonosságát megállapítsák. A holttestet szerdán felboncolják. A nyomozás a gyilkos kézrekerítésére megindult.

A belügyi államtitkár nem támadta a dinasztit

Pernár cáfolja a bródi nyilatkozatot

Beogradból jelentik: Pernár dr. belügyi államtitkár, aki a lapok közlése szerint Bródban hétfőn nyilatkozott az uralkodócsaládról, kedden délelőtt cáfolatot tett közzé, a mely így hangzik:

— A magam részéről kénytelen vagyok megállapítani, hogy azok az újságközlemények, melyek Dr. Pernár nyilatkozata címen az összes lapokban megjelentek, önkényes kitalálások és nem felelnek meg a valóságnak. Az én véleményem az uralkodócsaládról már ré-

gebb idő óta ismeretes és arról sokat mondhat Makszimovics Bózsó belügyminiszter, aki jól ismeri az én háború alatti működésemet. A bródi konferencián jelen volt Kovacevics Toma képviselő is, aki bizonyítani tudja, hogy milyen nyilatkozatot adtak a számba, amit nem tettem meg. Köztudomású egyébként, hogy a konferencia alkalmával sem én, sem senki más nem beszélt politikai kérdésekről, a konferencián is csak belső pártügyek kerültek szóba.

Letartóztattak két beográdi bártulajdonost

Nem fizették az artistákat és elsikkasztották a pincérek kaucióját

Beogradból jelentik: A beográdi rendőrség az elmúlt éjszaka letartóztattott két bártulajdonost: Zvanger Ivánt, aki a napokban zárta be a Palace-Kristal mulatót és Csirkovics Csirát, a Moulen Rouge igazgatóját.

A két bártulajdonos ellen az éjjeli mulatóban alkalmazott pincérek és artisták tettek feljelentést. Zvanger ellen azt a vádat emelték, hogy elsikkasztotta a pincérek kaucióját és az artisták két hónapi gázsiját visszatartotta. Csirkovics, a feljelentés szerint, hasonló módon károsította meg a Moulen Rougeben fel-

hónapja semmit sem fizetett, arra hivatkozva, hogy az éjjeli mulatóra ráfizet.

Zvanger előállítására izgalmas jelenetek közt ment végbe. A rendőrség részéről kiküldött detektív a bártulajdonost a Kaszinó mulatóban találta, ahol társasággal mulatott. A detektív felszólította Zvanger, hogy kövesse a rendőrségre, mire a bártulajdonos indulatosan kifakadt:

— Engem nem lehet letartóztatni, én nem megyek a rendőrségre.

A detektív határozott fellépésére Zvanger végül is engedett és a rendőrségre ment, ahol letartóztatták.

Eltűntek a drágakövek a leplombált vámcsomagból

Háromszázezer dináros lopás ügyében nyomoz a rendőrség

A szubotocai vasuti rendőrségen megjelent Haas Leó bécsi ékszerkereskedő és bejelentette, hogy a szubotocai vámhivatalnál átadta elvámolás végett ékszeres csomagját, amelyben mintegy félkilogram súlyú ékszer volt. A vámhivatal a csomagot Beogradba továbbította a fővámhivatalhoz fémvizsgálat végett, utközben azonban az ékszereket ismeretlen tettesek ellopták.

A nyomozás során megállapították, hogy Haas április 30-ikán érkezett meg Szubotocára, ahol a vámhivatalban jelentkezett a bécsi vámhivatalnál leplombált csomagjával, amelyben százharom darab ékszer volt. Knyezsevics vámtiszt átvette a csomagot és felbontotta, majd közölte Haással, hogy az ékszereket Beogradba kell vinni fémvizsgálat végett. A csomagot ismét leplombálták, majd egy pénzügyőrnek átadták, hogy Haással együtt vigyék lemérni és azután adják át a csomagosztálynak továbbítás végett. A csomag pontosan nyolc kiló volt, amikor azonban Beogradba megérkezett, félkilogrammal könnyebb lett. Beogradban felbontották a leplombált csomagot s meglepődve látták, hogy az ékszeres doboz hiányzik belőle.

A szubotocai vasuti rendőrség a feljelentés után széleskörű nyomozást indított és a lopás gyanúja alatt egy pénzügyőrt és két vasutast kedden délelőtt letartóztattak. A nyomozás tovább folyik.

Haas előadása szerint a hiányzó ékszerek értéke több mint 300.000 dinár. Az eltűnt drágakövek közt egy nagyértékű, feltűnően szép briliáns van.

A délbácskai kommunisták

a noviszádi semmitőszék előtt Mitrovicára szállítják a kommunista vezetőket

A múlt évi nemzetgyűlési képviselőválasztások idején a noviszádi rendőrség házkutatást tartott Crvenicscsik Nikolának, a Continental biztosító társaság noviszádi igazgatójának Zrinyi Petar ucca 64. szám alatti lakásán s ez alkalommal nagymennyiségű kommunista agitációs nyomtatványt: röpiratot és több eredeti moszkvai hirdetményt foglalt le. A nyomtatványokat Moszkvából futárok hozták Beogradba, ahonnan a kommunista központ juttatta el Noviszádra.

A rendőrség őrizetbe vette Crvenicscsiket és megfigyeltette a címere érkezett leveleket, melyek részletesen beszámoltak a Lenin-alapra megindított gyűjtés eredményéről, sőt egyik-másik levélhez a gyűjtött összeg is mellékelve volt. A nyomozás kiderítette, hogy az egész Dél-Bácskára kiágazó kommunista szervezkedésről van szó, amelynek Crvenicscsiken kívül Bordis József feketicsi napszámos és Buacs Dusan csurogi borbély a vezetői. A két vezért letartóztatták s kívülük még több mint harminc gyanúsított került vizsgálati fogságba.

Buacs Dusánt és 19 társát a noviszádi ügyészség azzal vádolta, hogy tagjai voltak egy forradalmi szövetségnek, amely az államrend és az államforma erőszakos megváltoztatását tűzte ki célul.

A noviszádi kerületi törvényszék múlt évi július 18-án Buacs Dusan borbélyt és Sasics Joco földművest egyenként 4—4 évi fegyházra ítélte, míg a többi vádlottat felmentette, mert az elítéltek öntudatlan eszközei voltak.

A noviszádi felelővitali bíróság február 1-én helybenhagyta az elsőfoku ítéletet, amely ellen az elítéltek semmiségi panaszt jelentettek be. A noviszádi semmisítőszék kedden elvetette a semmiségi panaszokat.

Buacsot és Sasicsot a napokban a mitrovicai fegyházba szállítják át.

Itt a tavasz és itt a razzia!

Az égen, fön a Göncöl szekere ragyogott, azonkívül felhők voltak még az égen és holdtalan, antracénké sötétség. És a felhők és csillagok alatt rügyező fák közé bevonult a tavasszal együtt a razzia és a szerelem.

*
Prodanovics Mladen rendőrkapitány vezeti a razziát. Kezében kis zseblámpa, mögötte detektívek. Olyan különösen hatott ez az éjszaka, a park csordultig volt illatokkal, detektívekkel és szerelemmel. A vasuti park egyik sötét padján ült a cugszfűrer ur, karját a leányzó derekára fonva. Fenéig merültek a csók örömeiben, amikor hirtelen az arcukba süt a villanylámpa éles fénye.

— A katona mehet — mondja Prodanovics kapitány és a szakaszvezér ur röhögve feláll; megtörli a még nedves szájaszélit, strammul összeüti a bokáját és már indul is.

A kislány sirva fakad.
— Tessenek engem elengedni — zokogja — mi a mozból jöttünk éppen most, nem történt még semmi sem.

Szegény kislány úgy képzei, hogy a büntetés csak a történet után dukál és nagyon meg van rökönnyödvé, amiért mégis magukkal viszik a detektívek. Szípgova keresi a padon a retiküljét, de a retikülnek már hűlt helye van, akár a száján a cugszfűrer ur csókjainak. A vitéz ur elvitte magával, ezt is, azt is, emlékebe...

*
Színhely a törvényszéki bokrok, a pázsit és persze a pad. Szereplők: K. ur jól sveifolt noviszadi utazó és önagsága, a helyi érdekű démon, a karikás szemekkel és a hasonló görbületű lábakkal.

Erős világitás. K. ur dadog. Eszébe jut a felesége és a három neveletlen rajkó a családi portán. Izgatottan kórtorja elő az okmányait.

— De kérem... de kérem — ezt dadogja folyton és szinte négykézláb menekül, amikor a rendőrkapitány elengedi.

A nagyszony toporzékol.

Adél kalandja

Irta: Vak Béla

Hiába puderozta be magát még egyszer jól, mielőtt a kupéból kiszállt, csak meglátszik rajta. A sógornője rögtön észreveszi.

— Adél, te sirtál?
Dehogy, bögi Adél, ő nem sirt, mért sirt volna, neveltség. Gyorsan be kell tuszkolni a kocsi, mert mindenki csánéz. Ilyen falusi állomáson hamar feltűnik az új arc, pláne urinó és hozzá még olyan elegáns, mint Adél; kicsit hervadt szegény, az igaz, megátszik rajta, hogy már elmúlt harminchat, de selyemharisnyás bokája vékony és finom. Akkor is megbámulnak, ha nem csorogta a köny végig az ábrázarján. Nem, Adél nem sir, csak elérzékenyült kissé a viszontlátástól. A hordárok, akik felbocszolják poggyászát a bakra, már megszokták az ilyesmit, persze inkább akkor, ha elutazik valaki, nem ha megérkezik. De hát kiki a maga baját tudja...

A kocsi ráz, mert ezeket az utakat az istennek se javítaná soha, nem is tudom, minek fizetjük azt a teméntelen adót, sopánkodik a sógornő. De Adél nem felel, csak meg-megcsuklik a magába fojtott zokogástól. Odaburul az asszony vállára.

— Történt valami, Adél?
— Nem... semmi...
— Kellemtelenség?
— Mondom semmi... Butaság. Más fel se venné, de tudod, milyen érzékeny vagyok. Kalandom volt a vasuton egy tiszttel.

Adélnak kalandja... ó, istenem.

*
Ezt el sem lehet így egyszerűen hinni.

— Neked?
— Igen, nekem — felelt Adél és a könyvek mögött alig észrevehetően mint

— *En egy ártatlan urinó vagyok — bömböl torkaszakadtából — nem tűröm, hogy a becsületembe gázoljanak!*

— *Isten őrizz, hogy az ön becsületébe akarjunk gázolni!* — tiltakozik Prodanovics kapitány és odasugja a hirlapíróknak:

— Háromszor volt eddig kórházban, régi ösmerősünk — és önagsága ismét bekerül a transzportba.

*
Zöld pázsit feltét nélkül. A fűben ketten ülnek. Egy tizenhatéves parasztfiu és egy negyvenéves parasztnő.

A VÉRENGZŐ FÖLDESUR

Tizennyolc embert félholtra vert és egy embert meggyilkolt Lupsics Velimir deliblái földbirtokos rémtettei

Belacrkváról jelentik: Az alábbi történet színhelye Deliblát bánáti község. Deliblát község lakossága felerészben szerb, felerészben román nemzetiségű. Deliblát népe gyakran ad dolgot a bíróságoknak. Verekedés, bicskázás sürri fordul elő a faluban. De az utóbbi időben a falu legényei mintha megjavultak volna. A vasárnapi késelek és egyéb csendháborítások megszűntek.

Ugy látszik azonban, hogy Deliblát községnek az a végzete, hogy ne legyen békesség a falai közt. Sőt ami most történik Delibláton, az még sokkal rosszabb az eddiginél. Azelőtt aki akarta, ki tudta kerülni a duhaj legények közelségét, de egy idő óta olyan veszedelem tört rá Deliblátra, amely elől nem lehet védekezni és senki sem tudja, mikor éri utól a baj.

A deliblái veszedelem: Lupsics Velimir földbirtokos. Lupsics Velimir még egészen fiatal ember, alig több huszonegy évesnél, de óriási ereje van, egy kezével a bikát is térdre kényszeríti. Vagyonos ember, érthető tehát, hogy a faluban nagy a tekintélye. Összeköttetései is olyanok, hogy minden tette, minden elkövetett cselekménye büntetlen marad.

Lupsics Velimir a maga erejével, féktelen indulatával, a rejtelmes büntetlenségével valóságos réme a falunak. A falu népét terror alatt tartja, mindenki

ha el is mosolyodna. Ő maga sem tartja teljesen valószínűnek, hogy neki kalandja volt.

Nem mintha sohasem inzultáltak volna a férfiak tolokodásukkal. Sokszor előfordult ilyesmi, különösen régebben. Megszólították az uccán, ismerkedési célzattal köszöntek neki, egyszer egy fiu hónapokig kisérgette messziről és levelet írt, hogy szeretne bemutatkozni. Igen, Adél nem volt csunya, inkább nagyon érdekes a barna arcával és nagy fekete szemével; iligrán alakja meg éppen kifogástalan. De úgy tudott ránézni az emberre, hogy az legszívesebben rögtön elkülvéd volna, amiért molesztálni merie Adélt.

Ki tudja már, hogyan történt, Adél nagyon egyedülmaradt. Ha úgy veszik, ő a hibás benne, de természetesen most már kár lenne erről beszélni. Legtöbben másként csinálnák, ha még egyszer előlről kezdenék az életüket. Talán Adél se tépné össze másodsor az a levelet. Vagy ha össze is tépné, felelné azért rá...

Lám, most is lejött a bátyjához, pedig tudja, hogy azért hívták meg, mert a Veress Józsi itthon van. Adél valamikor nagyon tetszett a kövér földbirtokosnak, Józsi ezt a maga ügyefogyott módján ki is bókta, mire Adél a legközelebb alig fogadta a köszöntését. Csak éppen biccentett, amikor találkoztak, de elfordította a fejét és úgy ment tovább. Ennek azonban idestova már tizenkét esztendeje lesz.

*
Tizenkét évvel ezelőtt, ha megszólítja egy főhadnagy a vasuti félkékben, Adél egyszerűen keresztülnézett volna ráta. Igaz, akkor nem is történhetett ilyesmi, mert mindig női szakaszba ült, ha egyedül utazott. Ma már talán nincs is női szakasz a vonaton...

Általában minden másképp van. Most szobaállt a tiszttel. Megmutatta neki, milyen könyvet olvas — a Peer

Csókolóznak.

A detektív erőlyesen felrúncigálja: — *A feleségem!* — mondja a kölyök. A detektívek mosolyognak és a kis pelyhesállu legénykét cizavarják, hogy menjen haza az édesmamájához.

Az öregasszonyt, aki szemérmesen eltakarja az arcát, besorakoztatják a menetbe és a díszes társaság megindul a városháza felé. Elöl megy a cselédke, utána a démon és mögötte sorba a többiek, a tavasz és a szerelem csapdájának áldozatai. Hja, mert a virágnak megtiltani nem lehet... (—)

fél tőle, mindenki kikerüli és jaj annak, akit véletlenül mellőtte visz az útja.

Ha este az uccán véletlenül szembe került valakivel, amikor nem volt a legjobb kedvében, Lupsics minden szóbeszéd nélkül elverte.

Tizennyolc áldozat

Eddig nem kevesebb, mint tizennyolc embert vert félholtra Lupsics Velimir. És mindezt aránylag rövid időn belül. Pár rövid hónap alatt. És mindezt még a hajszála sem görbült meg a garázda földbirtokosnak. Hogy ez miképpen lehetséges, az a legnagyobb és legcsodálatosabb rejtély, amelyet senki sem tud megfejteni. Egyszer azonban nagyon elkapta a lendülete, amiért kicsiny híjja, hogy meg nem gyült a baja. De szerencsésen megusza ezt is, legalább egyelőre...

Gyilkosság

Az történet ugyanis, hogy egy vasárnap este Lupsics Velimir betért a deliblái korcsmába. Benyult a zsebébe, elővette a revolverét, felhuzta, magasra tartotta, azután kutató szemmel áldozatot keresve körülnézett.

Egyik asztalnál ketten ültek: Zsigorszki Artur szobafestő és Brettschneider Mihály erdész. Rajtuk akadt meg a szeme. Lupsics szó nélkül hozzájuk lépett, célzott és a fegyvert elsütötte.

A következő pillanatban Zsigorszki Artur holtan fordult le székéről.

Azután Brettschneider következett. Kihajszolta az udvarra és a kezében levő bunkósbottal ütlegelni kezdte. Adig verte, amíg életet sejtett benne. Mikor már a szerencsésen erdész a földön hevert eszméletlenül, akkor hagyta abba a verést. Biztosan azt hitte, meghalt. De Brettschneider életben maradt, bár hosszú hetekig feküdt.

Szabadláb

Másnap a csendörök Lupsicsot letartóztatták és annak rendje és módja szerint, mint ahogy gyilkosokat szokás, bekisérték Belacrkvára az ügyészséghez, ahol lakat alá került. Deliblát népe megkönnyebbült. A falu réme lakat alatt van, legalább két-három évig bizonyára nem kerül ki onnan, hiszen embert ölt és a faluban megint helyreállt a nyugalom.

Mekkora volt azonban a falubeliek csodálkozása, mikor a nyolcadik napra Lupsics Velimir hazatért a falujába. Kiengedték a nyolcadik napon, óvadék ellenében, de az eljárás tovább folyik elene.

A legújabb áldozat

Legutóbbi áldozata Bucu Tódor kereskedő. Ezt a szerencsétlen fiatalembert egyszer sőt este arrafelé vitte a végzete, amerre Lupsics Velimir sétaigatott. Szegény Bucu a sötétben észre sem vette, hogy ki jön vele szembe, csak akkor eszmélt magára, amikor már egy hatalmas pofon csattant el az arcán. A meglepetéstől gyökereit vert a lába, de szólni nem tudott. Ekkor a nagyerejű Lupsics feltépte a közeli hid pallóját és azzal esett neki a még mindig meglepetten álló Bucu Tódornak és ittötte-verte, amíg csak vértől elborítva össze nem esett. Ugy találtak rá vérebe fagyva.

Bucu Tódor még most is az ágyat nyomja, pedig az esetnek már több, mint három hete. Lupsics Velimir pedig még mindig szabadon jár Deliblát község nagy rettegésére. Óvadék ellenében szabadlábba helyezték, nyilván nem azért, hogy tovább verekedjen.

(dr. sz. m.)

Gynt-öt — és beszélgetni kezdtek Ibsenről. A főhadnagy franciának tartotta Ibsent és fogadást is ajánlott erre, de nagyon kedves fiu volt és Adélt nagyságos asszonynak szólította.

Adél anyáskodva bánt vele. Legalább tíz évvel volt idősebb nála és száz esztendővel öregebb. Bizony, Adél már sokat látott az életből, a főhadnagy gyerek volt hozzá képest.

Igaz is, Iván (így hívták a főhadnagyot) azt is megkérdezte tőle, hogy vannak-e gyerekei?

— Nincsenek — pirult el Adél és gyorsan másról kezdett beszélni.

De a tiszttel visszatért erre a témára.

— Még lehetnek — mondta és sneidigül ránézett.

Talán kissé arcátlan is volt ez a pillantás, de mit lehet várni egy fiatal tü-zértisztől, aki egész nap csizmát és bricseszt hord és Ibsenről azt hiszi, hogy francia. Adél először összehuzta a szemöldökét, de Ivánnak direkt jól állt az arcához ez a kis szemtelenség. Enélkül nem lett volna tökéletes.

Legfeljebb kevesebbet beszélhetett volna. A nézeti kissé naivak voltak és kifejezéseit többnyire rossz német regényekből szedte. De Adél, aki az ilyesmit máskor rögtön észreverte és lehetetlen ki is csufolta, ezúttal elnézőnek bizonyult. Lehet, hogy már fáradt volt a hosszú utazástól és nem ügyelt úgy minden szóra.

Az egyik állomáson a főhadnagy kiszállt és narancsokat hozott. Csak kétöt, a katonatisztek általában nem jól fizetik, különösen ezredesnél lefelé. Adél lehuzta keztyűjét és amikor a narancsot átvette, a fiu keze hozzáért az övéhez.

Nagy általánosságban a szerelemről is beszélgettek. Adél igen liberális fel-fogást tanúsított ezekben a kérdésekben és kijelentette, hogy bárki bármit is mond, ő nem tartja a maga részéről elítélendőnek, ha vélegény és menyasz-

szony az esküvő előtt — de természetesen csak ha már biztos a dolog — titokban csókolóznak.

— Hja, ma már ez így van — jegyezte meg a főhadnagy olyan hangszullyal, mintha roszálná a dolgot.

Szóba került természetesen az is, hogy a főhadnagy hány évesnek tartja Adélt?

— A nagyságos asszony majd inkább megmondja — tért ki Iván a válasz elől.

— Nem, csak találja el!

Ilyen esetekben csak a szemérmelenség segít.

— Huszonkettő.

— Nanana — nevetett Adél boldogan.

— Kevesebb?

— Ugyan menjen, maga hízogó.

A tiszttel hajlandó volt egyezkedni:

— Huszonkettőtől huszonötig. Vagy mondjuk, huszonnégyig...

— Sokkal több — várta el a vitát Adél elkomolyodva és sóhajtott.

Zagrebig utaztak együtt, ott Adélnak át kellett szállni Vinkovci felé, a főhadnagy pedig Mariborba ment.

*
— Na és? — kérte a sógornő, amikor Adél elhallgat — nem volt tovább?

— Nem — felelt Adél és megint szipakolni kezd — az étteremben még együtt ebédeltünk és amikor bucsuzni kellett volna, azt mondta, hogy késsem le a csatlakozást, ő is lekési az övét és töltünk együtt huszonnégy órát Zagrebban!

— Adél!

A lányból megint kitör a zokogás.

— Nem mertem megtenni — bugta bele sógornője vadonatul bluzába — pedig szerettem volna, de én már olyan öreg vagyok és akkor... és akkor... nagyon szörveltem volna magam, hogy meg tudja, hogy ebben a korban még mindig lány vagyok...

Most már a kocsi is hátrafordul.

Adél olyan hangosan sir,

NAPRÓL NAPRA

Shylock frakkban

A frakkos Hamlet sikerrel úgy látszik megirigyelték a többi Shakespeare-hősök, mert a legközelebbi londoni Shakespeare-cikluson már a Velencei Kalmár Shylockja is frakkban fog játszani. Természetesen a szereplők is mind modern kosztümökben lépnek fel. A legutolsó divat szerinti.

Az ötlet mindenesetre eredeti és nagyon jellemző századunkra, amely az emberévő pápuából komilfó dzsentiment farag, míg a komilfó dzsentiment vadállattá súlyosítja a nyomor és nélkülözés kancsukájával. Bizonyára feltűnő fogják figyelemmel kísérni estéről-estére a British Shakespeare Society előadásait, de hogy a nézőt lenyűgözzé, magával ragadja egy ilyen dekorált és civilizált darab, azt már köve hűszük. A szellemre nem lehet uniformist adni. A frakk és általában a mai, ezerkilencszázhuszonhatban divatos öltöny, modern lélekre kötelez. Amint-

hogy a kísértettől, amelyet lepedősen és halálfejjel könyvelt el a közhit, senkinek se meredne égne minden hajazála, ha piros bugyogóban és félrecsapott jambóspakában jelenne meg éjjel a háztetőn, vagy a temető sírkoszorúja között, hasonlóképpen nem lehet mélyebb benyomást a frakkos Shylock figurája sem. *Mert a ruha teszi az embert* — minden ellenkező híreszteléssel szemben — és az európai lélek nivóját, értelmét, mondhatni: iskolai végzettségét, a ruhájáról lehet leolvasni. Shylock a fősvény, konok kalmár, a ravasz, alattomos, aki a törvény hárdijával akar leszelni egy falat kúst a fizetésképtelen líru testéből, nevelésesen hatna egy modern üzletember ancugjában. A frakkos vasgyárosról senki se hinnie el, hogy ilyen örült szerződést köt az adósával. Mert *középkori millió nélkül nem lehet középkori atmoszférát teremteni*. A modern úrsorás nem törrel és vérről deklamál, hanem csódról. Így pedig — akármi-lyen nagy művészek játszanak is benne — silány rémhistoriát csinálnak Shakespeare egyik leghatalmasabb drámájából.

Különös, hogy ép a saját nemzete üz ilyen rossz tréfát a Halhatatlan Gyermekekkel. Carlyle mondotta: *angolok, ha*

Shakespeare és India között kellene választanotok, válasszatok Shakespeare! A brit nemzet nem áll ilyen választáson, tehát megengedi magának azt a passziót, hogy csörgőspakát nyomjon Shakespeare glóriás fejébe.

A frakkos Shylock lehet hatásos, de ez a hatás egészen más természetű, mint amit egy művészi, zseniális dráma tud nyújtani. Amint hogy a doktor Szabó Jucinak az sem ártana meg, ha szereplőit a reneszánsz kosztümökbe öltöztetnék, ezek után ép így egész nyugodtan tánc és dalbetétekkel, gör-

lökkel, revüvel és fakirnutatványokkal spekelhetnék tele a frakkos Shylockot, vagy ha már annyira benne vagyunk a szószban: akár Othellót, a féltékeny mórt is, amint ül a titkos randevulebuj kanapéján és stréberkedik a kacér Desdemónával, hogy az a vén Shakespeare hadd pörögjön a sirlában! (t. l.)

A frankügy főtárgyalása előtt

Bónis Arkangyallal szemben átvették a pótmagánvadászt a franciák

Budapestről jelentik: Az ügyészség, mint ismeretes, Teleki Pál gróf ellen a frankhamisítási ügyben megszüntette az eljárást. Ugyanakkor megszüntető végzést hoztak páter Bónis Arkangyal és Szendey László ügyében is. A francia bank Telekire és Szendeyre vonatkozólag nem vette át a vád képviselőt, Bónis Arkangyal páterrel szemben azonban a *Barque de France* élt a sértett jogával és átvette a pótmagánvadászt. A pótmagánvadászt alapján dr. Lengyel Ernő vizsgálóbíró maga elé idézte Bónis pátert, akit a vele szemben emelt bűnpártolás vádjáról kihallgatott.

A pénteken kezdődő főtárgyalás elő politikai körökben izgatott érdeklődéssel tekintenek. A nemzetgyűlés folyosóján Andriassy Gyula gróf és örgróf Pallavicini György hosszas tanácskoztak Ullain Ferencsel, Windischgraetz védőjével.

Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a franciák közvetett úton azt az ajánlatot tették Windischgraetznek, hogy teljes egészében lemondanak kártérítési igényükről, ha a herceg a főtárgyaláson őszinte vallomást tesz és leleplezi mindazokat, akik bele voltak avatva az ügybe. A hírek eredetét nem lehetett megállapítani.

Jovanovics Ljuba újabb levele felborulással fenyegeti a politikai helyzetet

Radics István Beogradba utazott

Beogradból jelentik: A politikai körök nagy érdeklődéssel tekintenek a parlament szerdai ülése elé, mely véglegesen tisztázza fogja a helyzetet. A Gyurgyevdáni ünnep miatt, mint már rámutattunk, a megnyitói ülésre előreláthatólag kevés szerbiai képviselő fog Beogradba jönni, de ennek ellenére az Uzunovics-kormány előreláthatólag mint többségi kormány mutatkozhat be a szkupstinának. A képviselők igen kis számban vannak a fővárosban, a vajdasági radikális képviselők közül is csak alig egynéhányan érkeztek meg. A kormány tagjai ezzel szemben már teljes számmal együtt vannak, megérkezett vidékről Nincsic külügyminiszter is. A kormány csak este hét óra után tartott minisztertanácsot, a nap folyamán azonban Uzunovics miniszterelnök a kormány igen sok tagjával folytatott eszmecsere-t és

deután meglátogatta Pasics Nikola volt miniszterelnököt is.

A helyzetet általában nyugodtabban ítélik meg a radikális pártban beálló fordulat után. A radikális pártban létrejött megegyezés hírének egyébként a keddi napon megerősítette maga az a körülmény is, hogy a miniszterelnök látogatást tett Pasics Nikola párvezérnél. A fordulat konturjai már kezdenek is kialakulni.

A megegyezés minden jel szerint a radikális-párt centrumát és jobbszárnyát fogja össze, de nem csatlakozik hozzá Jovanovics Ljuba és szűkebb környezete.

A Jovanovics-frakció magatartása az előjelek szerint nem lesz annyira passzív, amint az tegnap látszott és valószínű, hogy

Jovanovics Ljuba, ha egyelőre nem is, de később feltétlen felveszi a harcot Pasicsal.

Ez azonban a kormány helyzetét semmiképpen sem fogja befolyásolni, miután az Uzunovics-kormány mögött szilárdan áll a radikális-párt eszteruma, a Pasics mögé csoportosuló jobbszárny, sőt Jovanovics hívei közül is sokan fogják támogatni. A helyzetre nagyon jellemző Uzunovics miniszterelnöknek az a nyilatkozata, amit Pasicsotól való visszatérése után tett az újságírók előtt:

— *A helyzet* — mondotta — *hogy egymagammal megmagyarázható.*

Az újságírók megkérdezték a miniszterelnököt, hogy mi lesz Pernar államtitkárral.

— Olvastam Pernar helyreigazító nyilatkozatát, de még nem láttam a helyi hatóságok jelentését. Azt hiszem, hogy Pernar csak ismételni akarta azt a gondolatmenetet, amit Radics oly szívesen használ az állam megalakulásával kapcsolatban. Azonban a végére mindig oda szokta tenni: „Megegyeztünk, most minden jó lesz.” Pernarnak azonban ez nem sikerült úgy, ahogy Radicsnak szokott.

Együtt marad a parlament

Este hét órakor minisztertanács ült össze. A tanácskozás fél kilencig tartott. A minisztertanács ülése után a miniszterek nagyon rezerváltan nyilatkoztak az ülés tárgyáról és lefolyásáról. Annyi bizonyosnak látszik, hogy a szerdai ülés napirendjén kívül mással nem foglalkoztak és a parlament további munkarendjét sem a lapították meg. A szerdai ülés napirendjén tudvalevőleg a *kérelmi és panaszbizottság jelentése szerepel.*

Az ülés után a miniszterelnökhöz kérdést intéztek az újságírók arra vonatkozólag, hogy elhalasztják-e újból a parlament ülést. A miniszterelnök így válaszolt:

— *Dehogy halasztjuk. Alig vártuk, hogy a szkupstina együtt legyen.*

Jovanovics újra Pasics ellen

A politikai helyzet újabb megrendülésére vezethet Jovanovics Ljuba levele, amelyet a radikális-párt képviselő-klubjához intézett kizárása ügyében. A levél, amely május másodikán kelt, rendkívül terjedelmes. Hét sűrűn teleírt gépirásos oldalra terjed. Jovanovics levelét este nyolc óra után közölték a sajtó képviselőivel és az újságírók révén ismeretessé vált annak tartalma szélesebb politikai körökben is. A levélben Jovanovics megvádolja Pasicsot, mint a radikális-párt főbizottságának elnökét, hogy

vele szemben igazságtalanságot és inkorrekttséget követett el, amelyek ellentétben állnak a főbizottság régebbi elveivel és a párt statutumainak pozitív előírásaival. Véleménye szerint Pasics eljárása ellenkezik az alkotmányról, amely a képviselők teljes függetlenségét biztosítja. Hosszasan fejt ki, hogy mennyire szabálytalanul hívták

össze és állították össze a radikális párt főbizottságát, vele nem közölték idejében a napirendet, sem a kizárási indítványt, nem adtak módot arra, hogy irásbeli felviágosítást adjon, egyes tagok között marsrutával jöttek a főbizottság ülésére, maga Pasics, amikor ő szólásra jelentkezett, azonnal kijelentette, *beszélhet ugyan, mi azt ugyis vesszük figyelembe.* Ezzel már előre kimondta az ítéletet. Jogászilag bizonyítja, hogy a párt szabályai értelmében egészen más eljárást kellett volna követni. *Visszautasítja az ellene emelt vádakot.* Levelet azal fejezi be, hogy Pasics most másképp gondolkodik a képviselői függetlenségéről, mint azelőtt.

— *Rám hárul a kötelesség* — írja Jovanovics levele végén — *hogy a képviselőket megvédjem, hogy azok hűk maradhassanak esküjükhöz.* Velem a radikális párt főbizottsága súlyos igazságtalanságot követett el, jogom van elvárni, hogy a képviselői klub méltó elégtételt ad nekem.

Amíg ezt meg nem kapom, nem mehetnek el a klub üléseire és nem vehetnek részt a klub munkájában.

A Radics-párti miniszterek konferenciája

A Beogradban tartózkodó miniszterek kedden hosszú ideig tartó megbeszélést folytattak. A miniszterek a további magatartásukat tárgyalták meg.

A Pribicsevics-párt főbizottságának ülése

A független demokratapárt főbizottsága kedden egész nap ülésezett. A főbizottság pártszervezeti és agitációs kérdésekről tárgyalt és elhatározta, hogy különösen Szerbia területén fog erősebb agitációt folytatni. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben bizalmat szavaztak a képviselői klubnak és felszólították a párt képviselői tagjait, hogy tartanak ki az államegység politikája mellett, minthogy az ugynevezett megegyezés teljes fiaskót vallott.

Radics cikke a Domban

Zagrebból jelentik: Radics István, a horvát parasztpárt vezére hosszú cikket írt a Dom című lap szerdai számában, amelyben a politikai helyzettel foglalkozik.

Radics István szerint *ő azért maradt ki a kormányból, mert Pasics is kimaradt.* Ha ilyen körülmények között ő tagja lett volna az új kormánynak, akkor a szerbek joggal sérelmezheték volna ezt.

— Nikicsnek és Superinának — írja Radics — bent kellett maradnia a kormányban, hogy így oszlassák el azt az elkeveredést, ami ellenük a horvát nép körében disszidálásuk alkalmával megnyilvánult. *Nikics és Superina* április 28-án, amikor Beogradba megérkeztem, rendelkezésemre bocsátották mandátumukat és tőlem, mint pártjuk vezéréntől tették függővé a döntést. Én járultam hozzá, hogy tárcáikat megtarthassák, hogy így lehetővé váljék az új kormány sima megalakulása.

A cikk további folyamán Radics István Uzunovics személyével foglalkozik és megállapítja, hogy Uzunovicsnak, mint Pasics régi hívének, kötelessége hűségesnek maradni Pasics Nikolához. Tény az, hogy Uzunovics híve a megegyezés politikájának, amit kormányelnöki minőségében minden jel szerint tiszteletben is fog tartani, de Pasics Nikola sohasem kerül többé kormányra, vagy legalább is a mai politikai viszonyok között nem. A mai válságot Radics szerint *választásokkal nem lehet megoldani*, mert ez keveset változtat a fennálló helyzeten.

Radics István cikkének további részében erős kirohanást intéz a korrupció ellen.

Radics Beogradba utazott

Radics István kedden Beogradba utazott. Elutazása előtt az újságíróknak kijelentette, hogy nagy dolgok vannak készülöben, amelyek azonban csak a jövő hétre fejeződnek be. Többet nem volt hajlandó Radics mondani.

Eugénia-legendák

Szép asszonyokról mindig többet beszélnek, mint amennyire okot adnak, s ha még hozzá uralkodónok is, akkor meg éppen sok olyat, ami közelebb áll a legendához s a meséhez, mint a történeti hűséghez. Szépi-száma sincs hát a szépséges Eugénia császárnéről szóló érdekes meséknek, s mivel hogy ez a világhíres asszony épp ma százéve született s most mindenki emlégeti, tán nem lesz érdektelen feleleveníteni néhány adatot és történetet, amelynek csak egy része igaz.

Egész fiatal leánykorában Eugénia meglátogatta Granadában az Annunziata-kolostort, amelyben élt akkor egy Gabriela nevű majdnem száz esztendő nővér, aki szentnek a hírében állott s előrelátta az emberek sorsát. Estefélén Eugénia a klostrom gyönyörű kertjében sétált s mikor megkondult az Ave Maria-ra hívó esti harangszó, a vallásos fiatal hölgy térdreborult s a kertifal üregében elhelyezett Mária-szobor előtt ájtatosan imádkozott. Amint imáját befejezte, a tisztelőre-méltó Gabriela nővért látta maga előtt, aki barátságosan mosolygott rá s dicsérete a jámborságát. A kolostor csodaszép kertje, Granadának onnan feltárló grandiózus képe, az ünnepi csönd s a szent öreg nőnek megjelenése lebilincselő hatással volt a különben is bigott hajlamú fiatal szüzre. E percben eleledte a földi örömeit, nem gondolt az anyjára s a nővérére, nem jutott eszébe, hogy Spanyolország egyik leggazdagabb gránfiája, Ossuna hercege, a kezét megkérte s a napokban választ vár tőle — egyszerre csak szent hivatást érzett s a pillanat hatása alatt arra kérte Gabriela nővért, tegye lehetővé, hogy a kolostorban maradjon, fölvehesse az apácák fagyfát s Jézust tekinthesse a völgyéneken. Az apáca — mint a magát történetnek nevező legenda mondja — ijedten hátrált néhány lépést s így szólt Eugéniához:

— Gyermek, tégy le a szándékról. Neked más a hivatásod. Tul a hegyeken van ott egy dicső ország, amelynek a trónján fogsz ülni. Annak az uralkodója fog Téged a hitvesévé tenni.

A fiatal leányra mint «kinyilatkoztatás» hatott a jóslat, lemondott aszkéta-tervéről és másnap — kikoszarolta Ossuna herceget. Hat esztendő múlva pedig s ez már igaz, felesége lett III. Napoleonnak, a franciák császárnak.

Épp ilyen dokumentált (!) történet az is, hogy Napoleon már 1848-ban Londonban megkérte a szép grófnő kezét. E legenda szerint kosarat adott a trónpretendensnek s választát a következőképpen okolta meg:

— Ön most Párisba fog menni s ott azon lesz, hogy a hatalmat magához ragadja — hogy konzul, elnök, diktátor legyen. Föltéve már most, hogy ezt a célt eléri, meg fog ön akkor állni? Ki fogja ez elégiteni a hecsványát? Nem óhajt majd még magasabbra törni? Azt hiszem, igen. Nos, mennyire terhére lenne önnek akkor egy asszony! Ha az ember császár akar lenni, szabadon kell választania a császárnét. Én nem akarok önnek e helyzetben a terhére lenni. Menjen, küzdjön és győzzön s velem ne törődjön! Ellenben, ha a vállalkozása nem sikerül, ha Franciaország nem nyújtja azt önnek, amire számít, ha nem foglalhatná el a helyet, amely dicső nagybátyja után önt megilleti, akkor térjen vissza hozzám, akkor felelmi fogok az ajánlatára. Akkor, ha bajban lesz, fusson eszébe, hogy e kebelben egy szív dobog, amely együtt érez önnel s kárpótolni fogja a csalódásait s a keserűségeit.

Ez sokira az, semhogy igaz lehetne.

A franciák minden fölött viccelnek s a gúnyos mondásaiktól senkit se kímálnak meg. Azoknak a dedunokái, akik Maria Antoinette-et Madame Veto-nak nevezték el, Eugénia császárnét Madame Statusquo-nak gúnyolták.

Mikor Eugénia nyíltan a pápával rokonszenvező frakcióhoz csatlakozott, egy újság a következő megjegyzést tette:

— Le parti d'Eugénia n'est pas le parti de génie.

Ez a szójáték abban különbözik egyéb szójátékoktól, hogy lefordítható:

— Az Eugénie pártja nem a génie-k pártja.

A szép császárné kedélyes is tudott lenni.

Egy ebéd alkalmával Montebello hercege az asztalnál véletlenül a felesége mellé került. Ahogy ezt Eugénia észrevette, azonnal felkiáltott:

— Ohó, ez nem járja! A műveit világban a férfiek nem ülnek a feleségeik mellé.

(A császárné persze sohase járt Magyarországon s különösen Somogy

vármegyében, ahol a legműveltebb férfi is a felesége mellé telepedik, akárhol van vendégségben.)

Az urával is szeretett tréfálni, mert szívesen felejtette el olykor, hogy olyan rangban van, amelyben sokszor el kell fojtani a tréfás hajlandóságokat.

Jelentették egyszer a császárnak, hogy Madame Moga, az Eugénia személye körüli ruhavirtuózó beszélni kíván a Felséggel. A jelentés persze téves volt, mert a szabóművésznő nem a császárt, hanem a legjobb vevőjét, Eugéniát kereste s nagy zavarba jött, mikor Napoleon elé vezették. Nagyban mentegődött a sajnálatos félreértés miatt, amikor megjelent Eugénia s kettesben találván a császárt Moga asszonnyal, ez utóbbihoz így szólt:

— Az nem szép öntől, Madame, hogy az uramat el akarja csábítani tőlem.

Egy más esetben, amikor valaki tréfásan figyelmeztette, hogy az ura titka-tete tanácskozik egy szép hölgygel, Eugénia így válaszolt:

— Nem baj, ha csak nem *coeur-à-cœur*. Meg kell vallani, egy császárnétól elég jó szójáték.

Baedeker.

Szerdán kezdődik a noviszádi Miletics-ünnep

Az egész országból jönnek résztvevők az ünnepségre

Noviszadról jelentik: A május 6-iki Miletics-ünnepre az utolsó előkészületek folyamatban vannak. Már az ország minden részéről tömegesen jelentették be részvételüket testületek és magánosok. Részt vesznek az ünnepségen a szkupstina elnöksége, az összes politikai klubok, valamennyi vajdasági város és nagyobb község. Bejelentette részvételét a kormány több tagja, köztük Miletics

Szlávko közegészségügyi miniszter, Miletics Szvetozár fia.

A közegészségügyi miniszteren kívül Miletics Szvetozár családjából még számosan vesznek részt az ünnepségen, így *dzv. Tomics Jásóné* is, Miletics Szvetozár leánya. Az ünnepségek szerdán este fákiyasmenettel kezdődnek és ugyanakkor a város-háza tetején hatalmas tűzijátékot rendeznek.

Titokzatos családi dráma Pancsevón

Gyilkosság szerelmi engelséből

Pancsevóról jelentik: Rejtélyesnek látszó családi tragédia tartja izgalomban Pancsevó lakosságát. A Mihajlovics-ucca 13. szám alatti ház egyik lakásában hétfőn reggel

holtan találták Ankusics Lázár pancsevói kereskedő fiatal feleségét, Ankusics pedig súlyos sérüléssel hevert az asszony holtteste mellett.

Hétfőn reggel hat óra tájban Zsurzsul Ivánné, a Mihajlovics-ucca 13. szám alatti ház tulajdonosa nagy jajveszékésre lett figyelmes, amely Ankusicsék lakásából hallatszott. Nyomban benyitott a lakásba. Amikor Ankusicsék hálószobájába ért, borzalmas látvány tárult eléje:

az egymás mellé állított ágyakban vértócsában hevert Ankusics, mellette felesége Szenesi Jozelín, a szobában óriási rendtelenség uralkodott, feldöntött butordarabok, szétszórt fehérneműk, az asszony ágya mellett nagy vértócsa, az ágy lábánál pedig egy széttört konyakos pohár.

Zsurzsul Ivánné nyomban értesítette a rendőrséget, ahonnan Mandrovics Vaszilije rendőrfőkapitány-helyettes az ügyeletes rendőrorvossal kiszállt a helyszínre a nyomozás megindítása végett. A rendőrorvos megállapította, hogy az asszony, akinek a bal mellén hatolt be a golyó, már halott, míg Ankusics, aki szintén a mellén sérült meg, nincs életveszélyes állapotban. Az ágyban az asszony holtteste mellett hevert egy Mauser-pisztoly. Amikor a fegyvert megvizsgálták, meglepődve vették észre, hogy abból

csak egy golyó hiányzik.

A rendőrség elsősorban azt igyekezett megállapítani, hogy hogyan és miért történt a véres dráma, amely annál inkább feltűnést keltett, mert

Ankusics és felesége négy héttel ezelőtt kötötték házasságot és mézes-heteiket a szomszédok vallomása szerint a legnagyobb egyetértésben töltötték.

Mandrovics rendőrfőkapitány-helyettes nyomban megkezdte a még mindig jajveszékelt Ankusics kihallgatását. A rendőrkapitány erélyes felszólítására Ankusics lecsendesült és meglehetősen nyugodt hangon mondotta jegyzőkönyvbe vallomását.

— Este nyolc óra tájban jöttem haza — kezdte vallomását Ankusics. — Feleségem vacsorával várt, de én igen fáradt voltam és emiatt nem is akartam enni. Bementem hálószobánkba és készültem lefeküdni, de feleségem utánam jött, hogy ha én nem vacsorázok, akkor ő sem eszik. Én azonban lefeküdtem, mire feleségem is levetkőzött és odajött mellém. Kértem, hagyjon békében, mert fáradt vagyok és aludni szeretnék. Erre ő azt mondta, hogy ugy látja, én nem szeretem őt, vitatkoznunk kezdünk arról, melyikünk szereti jobban a másikat. Vitatkozás közben feleségem az éjjeli szekrényről hirtelen felkapta revolverem és így kiáltott felém:

»Nahát én bebizonyítom neked, hogy jobban szeretlek — és a következő pillanatban ütést éreztem a mellomon.

Nem tudom mi történt aztán, mert el-

ájultam s csak reggel tértem magamhoz. Ekkor láttam, hogy a feleségem mellett fekszik holtan. Hogy vele mi történt, azt nem tudom. Valószínű, hogy mikor én eljöttem, ő megijedt, hogy megölt és ezért öngyilkos lett.

A rendőrségen kétkedéssel fogadták Ankusics vallomását, mert több körülmény ellentmond annak, amit elmond. Elsősorban gyanusnak találja a rendőrség, hogy az asszony holttestét ágyában találták s

az ágyban még sem volt sehol semmi vérvonoma.

Ellenben az ágytól vagy két méternyire a padlón nagy vértócsa van. Az asszony tehát nem lövette meg magát az ágyban, viszont nem követhetett el öngyilkosságot az ágyon kívül sem, mert, mint megállapították,

a golyó a szívet furta keresztül és azonnali halált okozott.

Nem vánszoroghatott tehát sebesülten az ágyhoz. Ellentmond Ankusics vallomásának az is, hogy a szobában dulakodás nyomát találták a rendőrség. Nincs kizárva, hogy amikor az asszony felkapta a revolvert, férje hátulról hozzáugrott, de mialatt a fegyvert ki akarta csavarni a kezéből, dulakodás közben az elsült és a golyó áthatolva az asszony testén, a férfi mellébe furódott.

A rendőrség a helyszíni nyomozás befejezése után Ankusicsot kórházba szállította. A nyomozás tovább folyik a titokzatos eset felderítésére.

Ha az asszony fiatal a férj pedig rokkant

Egy hadimengecske agyonverte az urát

Pozsonyból jelentik: Nagy kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt vasárnap Albár községben. Egy asszony négy fejszecsapással akart véget vetni férjének, Márk Sándor életének, aki a háboru elején bevonult katonának és hat évig hadifogságban volt.

Hazaérkezése után gyűlölet várta otthon felesége részéről, aki egészen jól beletörődött már férje távollétébe, annyira, hogy ura hazatérte a legnagyobb mértékben elkeserítette, annál is inkább, mert a férj megrokkant a háboru alatt, az asszony pedig erős, egészséges, szép asszonnyá lett az idők folyamán.

Évről-évre rosszabbra fordult a viszony a két házastárs között. A testi-lelkileg gyöngy, beteges férj teljesen felesége befolyása alá került. Az asszony már a hálószobában sem tűrte meg maga mellett a férjét.

— Ezentul az istállóban fogsz aludni! — parancsolta.

Három nappal ezelőtt éjjel 2 órakor Márk Sándor mélyen aludt az istállóban, amikor egyszerre erős tompa ütést érzett a jobbcsomó alatt. Jédtében tenyerével fődte be arcát, mert azt hitte, hogy a ló rugja. Az ütés kettőzött erővel megismétlődött és eltörte a halálra-rémült embernek mind az öt ujját.

A merénylő aztán eltűnt a sötétben. A férj feltápszkodott s az ablakhoz ment:

— Segíts Janka! Nagyon megütöttek, félek, hogy elvérzem.

— Gyere az ajtóhoz — felelte az asszony. — Én majd megmoslak...

Az ajtó kinyílt és a küszöbön valaki megjelent. Ugyanakkor Márk Sándor rettenetes dorongütést érzett a fején.

Márk Sándor ezután szomszédjához vánszorogott, ahol rövid pár perc alatt meghalt. A nyomozás megállapította, hogy előbb az istállóban is az asszony ütötte le az urát, később, mikor a szegény férj segítségért vánszorogott hozzá, megint ő ütötte le.

A férjgyilkos asszonyt beállították a pozsonyi ügyészség fogházába.

Alterus Villamos szerelési anyagok!

NOVISAD
KR. PEIRA26-TEL416

Csákarek, Tungsram
Izzólámpák

A BACSMEGYEI NAPLO
szerkesztősége májól kezdve
ZMAJ JOVIN TRG 3 SZAM
alatt, első emeleten van
TELEFON 5 10.

HIREK

Avároserdő premierje

A tagyaltosok kisajátították a bejáratot a városerdőbe, mint a tavasz és a nyár bejáratát szokták. Figyelem, itt csupa régi dolog következik, ezek az örömei a szegénylegények örömei, akiknél nem átvat a folytonos újítás, csak ritkán s akkor igazán. Tehát ugyanolyan a dolog, mint tizenöt évnek előtte, de ki tudja, milyen lesz tizenöt év múlva. A zöld gyepnek premierje van ma a pirosruhás lányokkal, egy örökkön megisméltendő májusi eljegyzés, most gyárimunkások, gimnazisták tányersapkában, igénybeveszik a város tüdejét, amely talán azért vegetál az éven át, ez a fenntartott tüdő, hogy ők lélegzzenek vele egyszer, május elsőjén.

Anizs-szagu bokrai mögött áll, megbujva három vidám flótás, a koncertjük vonít a jó néphez, amely nem tudja hányadán van ezzel, ilyen idealista látások is vannak, akik szöknek a nyilvánosság elismeréséi elől. Amarra két néni figyelmezteti egyik a másikat a tülemüllére, ők már jól ismerhetik, néhány tavaszon megtanulták. Van még itt ringispil is és ezen tapasztalható az egyetlen modernizálás, fontos tudomásul venni: a ringispil a szubotica városerdőben is eljutott odáig, hogy nem kisgyerekek hajlítják körül, hanem egy nyugalmazott apró gebe húzza, ez a lovasított körhinta örvendett nagy szencsációnak, meg a ligeti vendéglő teraszra, de kevésbé a hajóhinta minden városok nevével. Pedig egy kislány megígérte, hogy felkapaszkodik velem arra a hajóra, melynek oldalán az áll: Kíev — és ellendülünk ezen a praktikus akasztóin.

m. t.

A király váratlan látogatása Sabácon. Sabácról jelentik: Görögkeleti nagyszombaton délután Öfelsége Alekszandar király automobilon Hadzsics tábornok kíséretében Sabáca utazott. Az uralkodót, aki meglepetésszerűen érkezett Sabáca, a város népe nyomban felismerte és lelkesen ünnepelte. Györgyevics Mika polgármester, aki a király látogatásakor éppen az uccán tartózkodott, meleg szavakkal üdvözölte Öfelségét és kérte, hogy töltsön néhány órát a sabáciak között. A király ezután gyalog ment a sabáci konakba, ahol két órán keresztül deputációkat fogadott. Este hét órakor autóján a Száva-partra hajtatott, ahol két csónakra helyezték az autót és átszállították a tulsó partra. Öfelsége ezután visszatért Beogradba.

Miletics Szvetozár-émlék-ünnep Jazovón. Jazovó község elöljárósága népszerű jegyzőjének vezetésével május másodikán Szmeredi József vendéglőjében Miletics Szvetozár százéves születésének emlékére nagy ünnepélyt rendezett, amelyen Rozgonyi Mihály igazgató-tanító és kántor ünnepi beszédben méltatta Miletics tevékenységét és jelentőségét. Az ünnepélyen a falu színe-java megjelent és adakozásával hozzájárult Miletics Szvetozár Noviszadon felállítandó szobrának költségeihez.

Rodics Rafael bérmautja. Becekeréről jelentik: Rodics Rafael ércak bánáti körútján esütörtökön érkezik Pottiszi Szevi Nikolára, ahol pár napig fog tartózkodni. Innen Csókára utazik, ahol a pápai kitüntetést fogja átadni ünnepélyesen Lederer Aliznak, a csókai földbirtokos feleségének.

Vasárnap lesz Davidovics szubotica népgyűlése. Beogradból jelentik: Davidovics Ljuba szombat este tíz képviselével Szomborba utazik, ahol pártkonferencián vesz részt. Davidovics Szomborból vasárnap délelőtt Szubotica-ra jön, ahol pártja nagygyűlést rendez. A pártvezér kíséretében lesznek dr. Kumanudi Koszta volt pénzügyminiszter, dr. Ribar Iván, a nemzetgyűlés volt elnöke, Timotijevics Koszta volt belügyminiszter, Grol Milán és dr. Mijovics Aleksza nemzetgyűlési képviselő.

Kinevezés. Noviszadról jelentik: Az egészségügy miniszter dr. Timkó György orvost Selendzsára ideiglenes községi orvosnak nevezte ki.

A becekeréki Péter király szobor alapkövetője. Becekeréről jelentik: Kedd délelőtt folyt le a Péter király szobor ünnepélyes alapkövetője. Az ünnepélyen megjelent Krsztics Váza alispán és a hatóságok többi képviselői. Taticos Zsarko esperes misézt celebrált, majd az alispán által fogalmazott alapító okmányt behelyezték a szobor alapzatába.

Budisin Joco radikális képviselő nyilatkozott a párt főbizottságában elfoglalt álláspontjáról. Kikindáról jelentik: A bánáti radikálisok között, mint megirtuk, nagy fel-tűnést keltett, hogy Budisin Joco képviselő a Jovanovics Ljuba kizárása fölött döntött főbizottsági ülésen tartózkodott a szavazástól. Budisin Joco most nyilatkozott ebben az ügyben és kijelentette, hogy ő azért nem szavazott, mert listavezetője, Nincsic külügyminiszter is tartózkodott a szavazástól. Budisin egyúttal cáfolja azt a hírt, mintha a vajdasági radikálisok a főbizottsági ülést megelezően gyűlést tartottak volna Jovanovics kizárása ügyében.

Torontál Temes megye pótköltségvetése. Becekeréről jelentik: Torontál Temes megye állandó választmánya május tizedikén ülést tart, amelyen a pótköltségvetést tárgyalják. Ugyanakkor tartja ülését a közigazgatási bizottság és a községi jegyzők nyugdíjválasztmánya is.

Pribicevics Szvetozár sajtópöre. Noviszadról jelentik: A Noviszadon megjelenő Narod című lap a Pribicevics-párt noviszadi népgyűléssel kapcsolatban személyes élő támadást intézett Pribicevics Szvetozár ellen. Pribicevics emiatt dr. Mócs Sándor ügyvéd útján sajtópert indított a Narod ellen.

A bolgár jogászszövetség kongresszusán nem vesznek részt a beogradai jogászok. Beogradból jelentik: A bolgár jogászegyesület május 6-ikán kongresszust rendez Szófiában, amelyre a jugoszláviai jogászokat is meghívta. A jugoszláviai jogászegyesület nem küld delegátust Szófiába, hanem táviratban üdvözli a bolgár jogászokat. A jugoszláviai jogászegyesület azért marad távol a kongresszustól, mert a napirend első pontja »A neuillyi békeszerződés a nemzetközi jog szempontjából«. Minthogy nyilvánvaló, hogy a bolgár jogászok a békeszerződés ellen fognak előadásokat tartani, nem tartják ildomosnak, hogy az ilyen tárgyú kongresszusra a jugoszláv jogászokat meghívják.

Orgazdaságról egy évi börtön. Noviszadról jelentik: A szubotica törvényeszk egy évi börtönre ítélte Csepregi János szubotica lakost, mert múlt évi április 6-ikán egyik adásától követelése fejében egy fényképező készüléket, egy távcsövet, három pár cipőt vett át azzal, hogy azok értékét követelése kielégítésére fordítja. A kapott tárgyak azonban lopottak voltak s Csepregi orgazdaság miatt elítélték. A felebbviteli bíróság az ítéletet jóváhagyta. A semmitörősek kedden elvetette a beadott semmitörő papazsát.

A legitimisták interveniálnak a Világ érdekében. Budapestről jelentik: A legitimisták Andrassy és Rakovszki részvételével kedden délelőtt tanácskoztak a Világ betiltásáról. A legitimisták elhatározták, hogy fölkéri Apponyi Albertet, hogy interveniáljon a kormánynál a Világ betiltásának hatálytalantása érdekében. Biztosra veszik, hogy Apponyi teljesíteni fogja a legitimisták kérését. Érdekes, hogy kedden délelőtt detektívek jelentek meg a Világ szerkesztőségében és a Világot előállító Glóbusz-nyomdában és pontosan összeírták a nyomdászok és újságírók személyi adatait és családtagjaik számát. Valószínűnek tartják, hogy a kormány azt akarja ellenőrizni, hogy tényleg háromszáz ember maradt-e kenyér nélkül a Világ betiltása miatt.

Fiatalítás nagyban. Budapestről jelentik: Az egyik budapesti szanatóriumban a közeli napokban megkezdik a fiatalító műtétet és ezek céljaira a szanatórium tíz csimpánzt és páviánt vásárolt. A majmok ellátását az Allatkert vállalta magára és ennek ellenében a megoperált majmok közül öt az Allatkert tulajdonában marad. Érdekes, hogy amióta a fiatalító operációk divatba jöttek, az emberszabású majmok ára nagyon felszökött. A szanatórium már harmincmilliót fizetett a most vásárolt csimpánzok és páviánok egy-egy példányáért. A majom nem sokára drágább lesz, mint az ember.

Noviszadon öngyilkosságot kísérelt meg egy uriaszony. Noviszadról jelentik: Noviszadon hétfő este fél tíz órakor egy előkelő uriaszony, özvegy dr. Adler Arturné, a hajóállomás kikötőhidjáról a Dunába ugrott. A sebes ár több mint egy kilométernyire magával sodorta a halálba vágyó uriaszonyt, akiben nagy látszik feltámadt az élet iránti vágy. Segélykiáltásait a csatorna torkolatánál két halász meghallotta, csónakba ugrottak és a már alélt uriaszonyt a vízből kihúzták. A rendőrség részéről kiszállt Gjurisics ügyeletes rendőrkapitány és dr. Cseremov György városi tiszti orvos megállapították, hogy a szerencsétlen öngyilkos tettének elkövetése előtt mindkét karján felvágta az ereket. Első segélyben részesítették és beszállították a kórházba. Állapota súlyos. Az öngyilkosságot anyag nehézségek miatt követte el. Özvegy dr. Adlernak ez volt a harmadik öngyilkossági kísérlete. A szerencsétlen uriaszony előkelő noviszadi patricius családból származik, valamikor Noviszad társadalmának körülrajongott, ünnepelt tagja volt. Családjára ránehezedett a fátum. Fivére, aki tekintélyes noviszadi gyáros volt, anyagiilag tönkrement és föbelötte magát.

Holttest a sínen. Zemunból jelentik: Hétfőn este nem messze a zemuni állomástól a pályafelügyelő egy összeroncsolt női hullát talált a sínek mellett. Megállapították, hogy a nőt a vonat gázolta agyon. A holttest személyazonosságát azonban nem sikerült megállapítani. A rendőrség erélyes nyomozást indított annak felderítése végett, hogy hogyan került az ismeretlen nő a vonat kerekéi alá.

Hóvihar miatt nem indult el a Norge. Leningradból jelentik: Amundsen északsarki léghajójának hétfőn kellett volna utrakelnie a Lappföld felé, de nem hozták ki a hangárból a Norget, mert hatalmas hóvihar kerekedett s most be kell várni a kedvező időjárást, hogy a Norge Vadsoe-be röpüljön.

A Roboz-pör a táblán. Budapestről jelentik: A tábla kedden folytatta a felebbviteli tárgyalást a Roboz-fivérek ügyében. Rövid ideig tartó zárt tárgyalás után Roboz Imre védője elsterilizést tett a bizonyítás kiegészítésére. Robozék azt kívánják bizonyítani, hogy a Pesti Elet nem a magyar állam és nemzeti, hanem a Friedrich-kormány ellen írt.

Károlyi Mihály és Ulain Ferenc pöre. Budapestről jelentik: A büntető járásbíró május 10-re tűzte ki Ulain Ferenc dr. képviselő rágalmazási pörét. Ulain tudvalevőleg a Tiszagyilkosság főtárgyalásán azt mondotta, hogy a gyilkosság előtti tárgyalásokon gróf Károlyi Mihály is résztvett és egy főhadnagy ölésben ült. Károlyiné emiatt rágalmazási pört indított Ulain ellen. Az eljárás lefolytatása azonban a képviselő mentelmi jogának felfüggesztése miatt készt.

Gyanus határátlépők. A horgosi határrendőrség kedden este a határon letartóztatta Kuzik Dániel és Luzar József munkásokat, akiknél semmiféle igazolvány nem volt. Megmotozásukkor kétezeröttszáz dinár készpénzt találtak a munkásoknál, akik azt vallották, hogy átakartak menni a határon és Galiciába akartak menni, mert hallották, hogy ott jó munkaalkalom van. A vasúti rendőrség őrizetbe vette a két munkást. Az a gyanu merült föl, hogy a két ember, akik szarajevói illetőségűeknek mondják magukat, büntényt követtek el és azért akartak átvonni a határon.

A szarajevói »Szloga« dalárda Szubotica. A »Szloga«, a legrégebb szarajevói dalegyesület vajdasági körútján Szubotica-ra is ellátogatott s hétfőn este a Városi Színházban hangversenyzett. A magán-nívóú hangversenyt nagyszámú közönség hallgatta végig. A »Szloga« kedden visszautazott Szarajevóba.

A noviszadi Vöröskereszt hangversenye. Noviszadról jelentik: A Vöröskereszt Egylet hétfőn este a Szloboda nagytermében hangversenyt rendez. A hangversenyen közreműködnek a noviszadi zeneegylet és a katonazenekar, amelyek együttesen filharmónikus koncertet adnak. A műsor kiemelkedő száma lesz Lilek százados éneke.

Az adózók osztályozása Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi Lloyd az elmúlt héten a pénzügyigazgatóság megkeresésére elkészítette a kereseti adófizetésre kötelezettek osztályozását, az adókövetés szempontjából. Az egyesület felhívja mindazokat, akik bármilyen ok miatt eddig az osztályozást végző bizottság előtt nem jelentek meg, hogy május 5-ikén délután három és hat óra között okvetlenül jelenjenek meg a Lloydban, ahol az osztályozás megtörténik és szakértők kiállítják az adóvallomási ivatek.

Berlini tanárok látogatása a noviszadi Pasteur-intézetben. Noviszadról jelentik: Bocker és dr. Lubinszki berlini egyetemi tanárok, az ottani Pasteur-intézet vezetői kedden Noviszadon tartózkodtak és megtekintették a noviszadi Pasteur-intézetet. A noviszadi intézet a híres nisi metódus tökéletesített módszerével gyógyítja a betegeket. A berlini tanárok nagy elismeréssel nyilatkoztak a noviszadi intézet berendezéséről. Délután a vendégek a Fruskagorán levő gyermeküdülő otthont tekintették meg, azután elutaztak Nisbe.

Öngyilkosság Zsablyán. Noviszadról jelentik: Szekeres György zsablya negyvenegy éves gazdálkodó, aki már négy hónapja ágybanfekvő súlyos tüdőbeteg, mialatt felesége a postára ment, kívánszorgott az udvarra és a nyitott kutba ugrott. Amikor az asszony hazajött, öt éves kislánya figyelmeztette, hogy apja a kutba ugrott. Szekeres kihúzták a kutból, de már akkor halott volt. Tettének oka betegsége.

RATOL, STENOL, MURIN, GAMADIN
mególi a patkány, polonkát, egeret, svábhogarat
Gyermekekre való veszélytelenség garáncálva.
Székhely: Odio Ratol Zagreb, Bijenicka cesta 21

Gyors fejlődése a összes növendékeknek!
Több gyapju, nagyobb tejhozam, kevesebb meg
betegedés. Elérhető Kostac adagolásával. Híva
talosan elismerve. Székhely: Odio Ratol Zagreb
Bijenicka cesta 21.

— A temerlini rendőrmester sajtópera. Noviszadról jelentik: A noviszadi *Jedinstvo* című lap, amely időközben megszűnt, a múlt évi augusztus 30-án éles támadást intézett Csergő József, temerlini rendőrmester ellen, akitől azt írta, hogy át akarják menni a határon és Gahogy az 1914-ben Temerlinbe internált rög-keleti lelkész szakállát tépdezte és lökötte. A cikk miatt Csergő rágalmaszást fejtelt ki a lapot, amelynek szerkesztője, Plavšić Andráš vállalta a szerkesztést. A noviszadi törvényszék és a felelősségi bíróság felmentették a névűt, mert állításait sikerült bebizonyítani. A sajtótörvényszék kedden elvetette a beadott semmisségi panaszt.

— Törökországban tilos a whisky és a pezsgő. A török kormány rendeletet adott ki, amelyben eltiltja Törökország területén a pezsgő és whisky árusítását és fogyasztását. Minthogy pedig az igazhívó bort úgy sem lehet, most ez a pezsgő- és whisky-tilalom a török köztársaságot a majdnem „száraz” országok sorába süllyeszti.

— Ujjászervezik a topolai radikális pártot. Topoláról jelentik: A topolai radikális párt helyi szervezetének elnöke, Mik Aladár iskolaigazgató és a szervezet választmányja felajánlotta lemondását Markusev Milán képviselőnek, a járási szervezet elnökének. Markusev képviselő a lemondást elfogadta, mert a helyi szervezetben az eddiginél agilisabb munkát és agitációt kívánnak kifejtetni. Az új vezetőséget május 9-ikén választják meg Topolán.

— Meghalt a bécsi német követ. Münchenből jelentik: Pfeifer Miksa bécsi német követ szívbénulásban meghalt.

— Napoleon Viktor herceg meghalt. Brüsszelből jelentik: Napoleon Viktor herceg, a Bonaparte-ház feje, aki régebbi idő óta betegeskedett, hétfőn reggel meghalt. Az elhunyt herceg most töltötte be 64-ik esztendőjét és mint Fülöp orléansi herceg, aki a napokban halt meg, szintén aspirált a francia trónra. Neki is volt egy pártföderáció Franciaországban, amelynek a kamarában néhány képviselő tagja is akadt. De a bonapartisták mozgalmát a francia kormány épp úgy nem vette komolyan, mint a többi trónkövetelőt és a monarchista pártok ellen ma már nem tartanak szükségesnek semmiféle kivételes intézkedést.

— Rablógyilkossági kísérletért elítélt napszámosok. Noviszadról jelentik: A szombori kerületi törvényszék csaköveci kirendeltsége mált évi október 8-ikán Kovács József, ilapicsinszki napszámost három évi, Cseh István, gomikrajeváci napszámost öt évi fegyházra ítélte, mert mált évi június 3-ikán a kistanováci vasúti állomáson előzetes megbeszélés alapján megölték Kolarics Mijó vagyonos birtokost és késsel megtámadták, súlyosan megsebesítették és ki akarták fosztani, de ebben arra járók megakadályozták. A noviszadi felelősségi bíróság ezévi január 25-ikén helybenhagyta az ítéletet. A semmitörvényszék kedden elvetette az elítéltek semmisségi panaszát.

— A becskerekai kereskedelmi akadémia tanulmányi kirándulása. Becskerekéről jelentik: A becskerekai kereskedelmi akadémia növendékei tanulmányúton voltak. A tanulmányi kirándulás során megtekintették a Morava völgyét és a szénbánya vidékeket.

— Elítélt kerékpártolvaj. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség április 21-én tettenérte Bisztricki Iván szubotikai szerelőt, aki Jovankin Volimir táviratlevesítő kerékpárját ellopta és azzal meg akart szökni. A noviszadi járásbírósa a kerékpártolvajt kedden egyhávi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Minden köpet — két dinár!

A falusi gazdákat bizonyára leggyenyőbb szabadságában sújtja a zagrebi rendőrség dróki rendelete, amely pénzbürséggel sújtja a köpködő járókelőket. Az uccán köpködni nem illik, ezt tudja mindenki, aki legelőbb tánc- és illemiskolát abszolvált, de azért a szűk ember, ha éppen a gasztusa úgy kívánja, nem csúnd belőle lelkiismereti kérdést, hanem köp egy sziveszerint valót, ismerlek embereket, akiknél a köpködés direkt virtus és versenyeket rendeznek, akár az agyagfalamból: kik tud messzebb köpni? Ki tud a második emeleti ablakból pontosan a gyanútlan sétáló kalapjának a kellető közepébe találni egy jölrányszót? Sőt, nálunk Szubotícán van egy tér, amelyet — talán az ösökre való gyengéd tekintettel — máig is Köpködőknek becéznek. Zagrebban ugy látszik már torkig vannak a köpködőkkel és ezért a rendőrkapitány elrendelte, hogy mindazokat, akiket köpködésen érnek, két dinárral kell bürsékolni. A büntetést ott, nyomban a helyszínen rója ki a szemületes rendőr, aki megszámlálja a köpeteket és bünt ad a behasározott összegről. Van tehát egy új módja a dorobólásnak. A szegény embernek már köpködni se lehet ingyen, de a módosabb vidéki földesur eldorbózzolhat akár ezer dinárt is. Katonák, őrmestertől lefelé, természetesen félrat fizetnek. Szubotica város költségvetési egyensúlyát nyomban helyreállítaná, ha itt is behoznák a köpködési adót.

(más)

— Nagy Vince pisztolypárbajt vívott Urbanics Kálmánnal. Budapestről jelentik: Nagy Vince és Urbanics Kálmán nemzetgyűlési képviselők kedden reggel a kiscelli erdőben pisztolypárbajt vívtak. Mindketten életük a lövés jogával. Sebesülés nem történt. A párbaj után a felek nem békültek ki.

— Elhalasztották a szentai radikális párt ülését. Szentáról jelentik: A szentai radikális párt hétfőn délutánra hívta össze gyűlését. A gyűlést nem tartották meg hétfőn, hanem május nyolcadikára halasztották.

— Műkedvelőelőadások. A sztaramoravici iparos dalárda műkedvelő gárdája május 3-ikán este a Rigó-féle vendéglőben Bus Fekete László *Arvácska* című operettjét adta elő. A szereplők Godár Katica, Tóth Jolánka, Lebovics István, Szatnyó Bözsike, Gallos Stefike, Kasza Lidus, Nemes Juliska, Piukovics Józsi, Papp János, Ádor Lajos, Flaman Boldi és Tóth Géza valamennyien jók voltak. — A vrbászi kereskedők és iparosifjak társaságára szombaton este előadta a *Wiener tánc* című poretet. Az előadás kitűnően sikerült.

A Véglő nővérek modern kozmetikai intézete Becskereken a Corona-szállóval szemben (Benő-udvar). Arcápolás, kézi és vibrációs villnymassage, karcusítás, radiólit-kezelés, szénsavas pakolás, szemölcsirtás, szepió, májfolt, anyajégv eltávolítás, szőrsorvasztás, szőrök végleges eltávolítása villannyal, boka-vegyéltetés, tagykezelés, izzádas megszüntetése, tyukszemirtás, perzsa hajfestés henna fixatórral, hajtullás és fejbőrkezelés, hámlassztás, arcok művészies kikészítése alkalmakra, manikűr. Regelés reggel 9-től délig, délután 3-tól este 7-ig.

— A sibeniki postautórablás két gyanúsítottját letartóztatták Zagrebben. Zagrebból jelentik: A Sibenik és Grassar között közlekedő postautó és utasai ellen elkövetett rablótámadás következtében a dalmáciai csendőrség és rendőrség széleskörű nyomozást indított. Az utasok egyike hétfőn délután Zagrebban tartózkodott és az uccán egy gyanus külsejű férfit vett észre, akiben felismerni vélte az egyik rablót. Nyomban értesítette a rendőrséget, amely előállította a gyanúsítottat. Kihallgatása alkalmával Ciril Lázárnak mondta magát, de semmi igazolást nem tudott felmutatni. Ugyanekkor előállították a rendőrségen Bozsina Nikola foglalkozás nélküli egyént, akit a rendőrség azzal gyanúsít, hogy ő is résztvevett a rablótámadásban.

— Tilos az országban a csehszlovák építészeti sorsjegyek árusítása. Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium néhány nappal ezelőtt kiadott rendeletével betiltotta a két százalékos csehszlovák építészeti sorsjegyek terjesztését és árusítását Jugoszlávia területén. A rendeletet a pénzügyminisztérium megküldötte valamennyi pénzügyi hatóságnak és elrendelte, hogy amennyiben ilyen sorsjegyeket terjesztenének, a hatóságok kobozzák el azokat és küldjék be a minisztériumnak. A rendelet megérkezett a szubotikai pénzügyigazgatósághoz is, amely felhívja a lakosság figyelmét a rendeletre.

— Házasság. Misinszki Plóska (Bácska-Topolá) és Takács Imán földbírókos (Turkeve) mált hó elsajén Budapesten házasságot kötöttek. — (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Eltörölték a kísérettségít. Becskerekéről jelentik: A becskerekai gimnáziumhoz kedden érkezett meg a közoktatásügyi miniszter rendelete, amely eltörli a kísérettségít.

— Agyonlőtte szerelmesét és azután öngyilkos lett egy tanyai tanító. Tarpáról jelentik: Az elmúlt hét végén szokatlanul borzalmas szerelmi tragédia játszódott le Tarpán. Szász Béni tarpai tanító agyonlőtte egy szolyvai ügyvéd 14 éves leányát, utána pedig agyonlőtte magát. Mindketten nyomban meghaltak.

— Véres verekedés a szálláson. Szentáról jelentik: Kadvány Károly gunarasi szállásán Kovács József munkás veszekedés közben fejbevágtta Billicki Máté munkásfiút, aki azonnal véresen esett össze. Dr. Halász János tornyosi orvos megállapította, hogy a fiu koponyacsonttörést szenvedett. A sérültet súlyos állapota miatt egyelőre nem lehet kórházba szállítani.

Uj magyar nyelvű ipari címkönyv. Junius elején a budapesti Haasenstein & Vogler r. t. kiadásában a magyar kereskedelemügyi minisztérium jóváhagyásával megjelenik az összes magyarországi gyárak címkönyve. A könyv német és francia nyelvűekkel is el van látva, úgy, hogy ez a címűt a külföldi érdeklőségeknek is nélkülözhetetlen lesz. A könyv nemcsak a gyárvállalatok neveinek statisztikai felbontását tartalmazza, hanem minden iparág helyéről, termelési és munkaviszonyairól is közöl szakszerű és kimerítő ismertetést. Hirdetési árszámbással készsége szolgál akár a „Publicitas” d. d. Zagreb, Gunduličeva ul. 11. akár a Haasenstein & Vogler r. t. Budapest, Dorottya-utca 11. és utvanon lehet a műre előfizetni.

O svojoj slavi Sv. Georgiju neće primati posete. Pava Ognjanov, šk. upravitelj.

— Megszüntették az eljárást a tartóztatott szentai kereskedő ellen. Szentáról jelentik: Kán Hermann szentai kereskedőt, mint a Bácsmegeyi Napló közölte, Münsz Adolf főjelentése folytán a rendőrség letartóztatta és beszállította a szubotikai ügyészséghez. Az ügyészség kedden a gyanúsított kereskedőt, kihallgatása után szabadlábra helyezte, miután megállapította, hogy letartóztatására semmiféle törvényes jogalap nincs. A két kereskedő között csak polgári peres utra tartozó magánjogi elszámolási viszony áll fenn.

— Tolvaj cigányok. Novakovic István és Koiompár Zorka szubotikai cigányok belopóztak Sefcsics Gergely városi tisztviselő lakására, ahonnan kétezer dinár értékű ékszert elvittek. Sefcsics feljelentésére a rendőrség a tolvaj cigányokat letartóztatta és kihallgatásuk után átadta az ügyészségnek.

Májdaganatnál lepedeményesebb napunkint 2-3 pohár forró Radcini viz.

— Büfiférltet a löversenyterén. A »Szubotičko Kolo Jahača Kralj Alekszandar« Jokke Klub az általa rendezet löversenyek idejére büfifet akar a versenyterén felállítani. Ennek jogát bérbeadja. Refektánsok jentkezhetnek Vidakovic Lajos pénztárosnál VI. Jelacsics-u. 10.

NYILT-TÉR

●●●

— Az igazság győz. Feikértek bennünket a következő sorok közlésére. Egy névtelen újságokk alapján a közoktatásügyi minisztérium megindította Popov Bogdán volt szombori járási tanfelügyelő ellen a fegyelmi vizsgálatot s anélkül, hogy az általa megnevezett tanuk ki lettek volna hallgatva, 1923 október 5-ikén 36.623. számú rendeletével büntetésből áthelyezte tanító minőségben Szrpszki-Aradácsba (közösség Torontalm.) azért, mert állítólag a következő vétségeket követte el:

1. Egy szegény tanítótól kicsikart 5000 koronát azon a címen, hogy kijárja áthelyeztetését.

2. Mint tanfelügyelő járásának összes iskolaszékeit kényszerítette, hogy az iskolák fűtéséhez szükséges fát szerezzék be a szombori »Zemaljszka Kredina Bankától«, a mi nem tartozott az ő hatásköréhez s még kevésbé volt összeegyeztethető állásával.

3. Kényszerítette az iskolaszékeket, hogy a tanfelügyelőket s más iskolai szükségleteket 100.000 dinár értékben rendelkezésére a noviszadi »Natosevity« tanítói részvénytársaság könyvkereskedésében, dacára annak, hogy azokra nem volt szükség.

4. Járásának tanítószágtól 25 éves szolgálati jubileuma alkalmával ajándékokat követelt.

5. A tanítókat kényszerítette különféle ellátási cikkek beszerzésére, melyek legnagyobb részét nem fizette.

Fenti rendelet másolata titokzatos uton névtelenül (s nem a minisztérium rendelkezése folytán) a szombori kerületi ügyészséghez került, ahonnan az összes fegyelmi iratokat bekérték a minisztériumtól s azok alapján hivatalból megindították Popov Bogdán volt tanfelügyelő ellen a bünyádi eljárást, megvesztegetés s hivatalos hatalommal való visszaélés címen. A bírósági eljárás folyamán kihallgattak 25 tanút s minthogy a felsorolt vétségek egyike sem lett beigazolva, a szombori törvényszék ügyésze a tanuk vallomása alapján s az újvidéki főügyészség előzetes hozzájárulása folytán (nem pedig bizonyítékok hiányában) 1926. évi 773. D. T. végzésével kénytelen volt a megindított bünyádi eljárást végleg megszüntetni s a vádat elejteni, a mi más szóval azt jelent, hogy a fegyelmi vizsgálat rosszhiszeműen, elfogultán lett vezetve s hogy Popov Bogdán volt szombori járási tanfelügyelőt ártatlanul büntözték meg.

Az Adria leghiresebb strandfürdője

HOTEL MIRAMARE
130 ÁGY

CRIKVENICA

HOTEL THERAPIA
220 ÁGY

Az államvasutakon fürdővendégeknél 50%-os menetjegymérséklés

Kérjen prospektust.

A. URBANETZ

SPORT

A Bácska Szarajevóban

A szubotici bajnokságot szarajevói turája nem hozta meg a várt sikert. A szarajevói bajnokságot szombaton 3:1-re megverte a szuboticiakat, vasárnap pedig a revánsmérkőzésen csak 2:2 arányú döntetlent sikerült elérni. A kudarc okai ebben az esetben valóban olyan körülményeken multak, amelyekért a Bácska nem okolható. Az utazás teljesen kifárasztotta a játékosokat, mert Vinkovcától Szarajevóig — egy éjszaka és egy délelőtt — még annyi hely sem volt, hogy a játékosok mind leülhettek volna. Az első mérkőzésre megtörtén és erősen tartalékolva állott ki a Bácska (Polyakovics játszott kapust). A SzASK rámenős, sokszor durva játéknak a fáradt bácskisták a köves talajon nem állhattak ellent.

A revánsmérkőzésre komolyan állott ki a Bácska: Virág — Kulundzics, Gubics — Kulundzics II., Vukov, Sárcević — Kikics, Marcikics II., Rudics, Marcikics I., Slezák. A SzASK a köves pályán jobban kezelte a labdát, de a Bácska lapos passzjátékát meg sem közelíti. A szubotici csapat három gólt kapott, a harmadikat azonban, amelyet a kiszóktó Rudics ideálisan küldött a hálóba. Kálmán szarajevói bíró ofszájd című nem ítélte meg. Az érvényes szubotici gólok közül egyet Rudics, egyet Marcikics II. lőtt.

A két szubotici góllal szemben a SzASK két tizeneggyessel egyenlített. Az egyik büntető okát nem tudják a Bácska játékosai, a másikat Kulundzicsnak a tizenhatos vonalán történt handse miatt ítélte a bíró. Szubotici pályán ezért a handseért csak tizenhatos szabadrugást lehetett volna ítélni.

A szarajevói csapatban a két Götz nagyszerű játéka tartotta a lelket. A többiek nem érik el a szubotici vezető klasszist.

A Lelbach-istálló főlényes győzelme a beogradi löversenyen. Beogradból jelentik: Beogradban görögkeleti husvét

napián tartották meg az idény legszebb löversenyét. A verseny kimagasló és legizgalmasabb száma az Omnium-verseny volt. Ebben a versenyben csak a legjobb lovak vettek részt. Négy ló közül Lelbach Gyula Rabló-ja futott be a két kilométeres távon elsőnek 2 perc és 10 másodperc alatt. Ezenkívül a Lelbach-istálló Riadó nevű lova jutott győzelemhez a 2000 méteres nemzetközi versenyen, ahol 1900 méteres távon vezetett elsőnek és két méter hátránnyal másodiknak futott be. A Rabló nagyszerű futásáról nagy elismeréssel ír a beogradi kritika.

Visszavonták lemondásukat a Vrbázi SC elnökei. A Vrbázi SC két lemondott elnöke, Schwenk Mátyás és Schindt Frigyes szombaton visszavonták lemondásukat. A lemondott Heim Oszkár helyett Humann Ferencet választották meg főtitkárrá.

BSK—Krakovia 2:1. A BSK jubileumi ünnepségének utolsó napján a beogradi csapat szép játékkal legyőzte a lengyeleket.

Szombaton kezdődik a magyar-német tenisz-mérkőzés. Budapestről jelentik: Magyarország és Németország között évenként válogatott teniszmérkőzéseket rendszeresen tartanak. Az első magyar-német mérkőzés a MAC Margitszigeti pályáján szombaton, vasárnap és hétfőn lesz. Négy résztvevő fog minden egyes ország részéről játszani, még pedig négy férfi egyes és két férfi páros mérkőzést bonyolítanak le. Esetleg már ebben az évben két-két hölgy-játékos is résztvesz a versenyen.

KULA:

Kulai SC—Topolai SC 2:0 (0:0). Barátságos. Élénk iramu játék. A topolai csapatot balszerenese üldözte. A gólokat Katatics rugta.

Topola III. válogatott—Kula III. válogatott 3:1. A topolai csapat szép játékkal győzött. A kulai csapatban Pahusek, Varga, Baranyi belső trió, a topolaiaknál Krer tűnt ki.

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláviai gyárosok szövetsége a prágai nemzetközi munkaadó-kongresszuson. A munkaadók nemzetközi szövetsége május 17., 18. és 19. napjain tartja meg kongresszusát Prágában. A kongresszuson a jugoszláviai gyáripárosok országos szövetsége is résztvesz. A munkaadók kongresszusa foglalkozni fog a legközelebbi nemzetközi munkaügyi konferencia, a gazdasági tanács felállítására és a munkások szabadságolásának kérdésével. A kongresszus résztvevői május 20-án testületileg meglátogatják a prágai Skoda-műveket és a pilseni sörgyárakat, 21-én pedig kirándulásokat tesznek. Mint Becekerekről jelentik, a bánáti gyároszövetség legközelebb foglalkozik a kongresszuson való képviseltetésének kérdésével.

Junius hatodikától tizenharmadikáig lesznek a noviszadi kamarai választások. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara kamarai tagválasztásait június 6—13-ika közt tűzte ki. Tizenharmadikán Noviszadon, az előző napokon a kamara területén levő községekben ejtik meg a választásokat.

A budapesti tavaszi vásárnak 250.000 látogatója volt. Most készülnek el a budapesti tavaszi mintavásár statisztikájának feldolgozásával. Az idel mintavásár, amely egyúttal a huszadik jubiláris vásár is volt, látogatottság te-

kintében megközelítette a lipcsei vásárokat, amennyiben negyedmilliónál több látogatója volt. A jubileum alkalmából Hollóssy István budapesti iparkamarai titkár érdekes füzetet bocsátott közre ezen a címen: »Visszapillantás a budapesti nemzetközi vásár két évtizedes múltjára.«

Vámmentes motorbehozatal. Becekerekről jelentik: A bánáti gyáripárosok egyesületét értesítette a kereskedelmi miniszterium, hogy az ötvennél több lóerős motorokat vámmentesen lehet behozni az országba. Erre a célra a miniszterium megfelelő bizonylatot ad ki. A kisebb lóerővel működő motorok közül csak a stabil a vámmentes.

Csöd. Noviszadról jelentik: A Noviszadi Forgalmi Részvénytársaság kedden a noviszadi kerületi törvényszék-nél, mint csődbíróságnál a csőd elrendelését kérte Schwarz Jenő sztaribeceji kereskedő ellen.

A bánáti gazdasági szervezetek a naptáregységesítésért. Becekerekről jelentik: A becekereki kamara a karlovci görögkeleti egyháztanácsához beadványt intézett, amelyben a naptárak egységesítését kéri. A beadvány kifejti, hogy a háború folytán megrendült világgazdaságot csak intenzív munkával lehet helyreállítani, amit a katolikus egyház belátott és ezért már

csökkentette az ünnepek számát, míg a pravoszláv naptár összes ünnepnapjai érvényben maradtak. Hasonló kérelemmel fordult nemrég az egyháztanács az a bánáti gyárosok szövetsége és a pénzüntézetek szövetsége is.

Gyorsvonat Szeged és Kikinda között. Becekerekről jelentik: A becekereki kereskedelmi kamara nemrég azzal a kéréssel fordult a szubotici vasutigazgatósághoz, hogy Kikinda és Szeged között gyorsvonatjáratokat vezessen be. A vasutigazgatóság kedden értesítette a becekereki kamarát, hogy a kérés teljesíti és a május 15-én életbe lépő új menetrendbe már felvették a Kikinda—Szeged közt közlekedő gyorsvonatpárt.

Ujra zuhan a francia frank. Párisból jelentik: A francia-amerikai adósságrendező bizottság kedvező döntésétől a francia frank megjavulását várták. Ez azonban nem következett be, sőt a legutóbbi jelentéskor javulás után kedden a francia frank újra zuhant és újabb mélypontot ért el, amennyiben az angol font Párisban 138.45-re, a dollár pedig 30.55-re emelkedett. Az utótőzsdén az angol font az általános sztrájk veszedelmének hírére némileg ellanyhult, de a dollár és a többi nyugati valuták változatlanul tartották szilárd áriolyamukat.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1926. május 4.

Zürich deviza 9.11.
Budapest deviza 1256—1262, valuta 1254—1262.
Bécs deviza 1246.50—1250.50, valuta 1243—1249.
Berlin deviza 7.3970—7.4170 milliárd márka, valuta 7.35—7.39 milliárd márka.
Prága deviza 59.3750—59.8750, valuta 59.1250—59.6250.
Trieszt deviza 43.85—43.95.
London deviza 276

Zürich, május 4. Zárlat: Beograd 9.11, Páris 1690, London 2509, Newyork 516.80, Brüsszel 1685, Milanó 2074, Amszterdam 207.75, Berlin 123.10, Bécs 7310, Szófia 375, Prága 1531, Varsó 47.5, Budapest 72.40, Bukarest 189.

Zagreb, máj. 4. Zárlat: Páris 187.50, London 274.98—276.18, Newyork 56.56—56.86, Berlin 1351—1355, Bécs 800.65—804.65, Prága 167.91—168.91, Zürich 1095.60—1099.60.

Budapesti terménytőzsde, máj. 4. Az előadók leszállították árkövetelésüket. A malmok csak elvétele vásároltak kisebb tételeket, a tegnapián olcsóbb áron. Az irányzat változása elősorban a gyengébb amerikai jegyzéseknek, másrészt a kedvező időjárásnak tulajdonítható.

A forgalom csendes volt, kivételi célokra sem jött létre nagyobb üzlet. Az osztrák malmok május 1-vel részletes malomredukciót hajtottak végre és egyelőre be is szüntették gabonavásárlásaikat.

Az új buzaforgalom megcsappant, de az eddigi 345.000 koronás ár érvényben marad.

A pestvidéki rozst 235.000 koronával kínálták. Ezen az áron új rozst is ajánlanak.

A tengeri üzlet élénk, különösen a tiszai árut keresik.

Budapesti értéktőzsde, máj. 4. A becsi tőzsde kedvetlensége folytán a budapesti tőzsdén jelentéskor volt a forgalom. A vásárlási kedv csak a bányapapiroknál volt jelentékeny, mert az angol bányászstrájk miatt a magyar

szénbányák Balkán-üzletekre számítanak.

Csikágói gabonatőzsde, máj. 3. Buza májusra 161.375, buza júliusra 140.375, buza szeptemberre 135.75. Tengeri májusra 71.5, tengeri júliusra 76.375, tengeri szeptemberre 79.625. Zab májusra 40.375, zab júliusra 41.875, zab szeptemberre 42.5. Rozs májusra 85.625, rozs júliusra 88.625, rozs szeptemberre 90.125.

Newyorki gabonatőzsde, máj. 3. Buza őszi vörös 184.375, buza őszi kemény 185.375. Tengeri 83.5. Liszt sp. w. cl. 725—775.

KINTORNA

Párbeszéd a vonaton Senta és Petrovoszelo közt:

— Szentán voltál, Adolfi?
— A biztosítótársulatnál voltam, biztosítottam a botomat tűz és jég ellen.
— Wie heist tűz és jég ellen...
— Mit csudálkozol ezen?
— Azt szeretném tudni, hogy hogyan csinálsz jeget?

— Mondja kérem, nem volna hajlandó egy órára átvenni a lakásomat? Pompás lakás, uri berendezés, három szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek...
— S egy órára akarja átengedni?
— Igen, egy órára. Arra az órára, amikor ki kell fizetni a házbért...

Bíró: Mielőtt leteszi az esküt, figyelemzetem a hamis eskü következményeire. Tudja ön, mi a hamis eskü következménye?

Tanu: Igen. Megnyerjük a pört.
Az iskolában kérdezi a tanító ur a kis Jancsikt:

— Milyen hatással van a hő az egyes tárgyakra?
— A meleg kinyújtja, a hideg összehuzza.
— Várij csak, fiacskám, talán mondi egy példát.
Jancsika kissé gondolkodik, aztán így szól:
— Télen a napok rövidebbek, nyáron hosszabbak...

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb férfiművekre Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterok, raglánok, eredeti "Burberry's" esőköpeny Sportruházati különlegességek 3310

Május 1-én nyílt meg a Stara Kanižai Csodafürdő

A víz erősen jugos-bikarbonatos-radioaktiv. Indikált: Rheumás és izületi bántalmaknál, csúsz, köszvény, ischiás, neuralgiák, ideg és női bajoknál. — A fürdő a város mellett gyönyörű parkban épült. — Szép, olcsó vendégszobák, igen olcsó, jó ellátás. FÜRDŐIGAZGATÓSÁG. 3633

TÜKRÖT garancia mellé legjobban minőségben Kirakatüveget minden méretben legolcsóbban ALBA tükörgyárnál Noviszad Zeljeznicka ulica 53.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy ÜZLETATKÖLTÖZÉS miatt a raktáron lévő árut minden elfogadható áron KIÁRUSITOM Miška Pančić Subotica, Huspiac

Stenicin a legtökéletesebb poloshairtó. Nem piszkít, kezelése egyszerű! Kapható: Landauer-drogeria Subotica

NYILTÉR.

Mély fájdalomtól megrendülve tudatjuk, hogy a felejthetetlen forró szeretett anya, nagyanya és testvér

ŐZV. BRÖDER VILMOSNÉ
szül. BREUER LEONORA

f. hó 3-án 77-ik életévében jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait f. hó 5-én d. u. 9 óra körül fogjuk a Paja Kujundžićev ul. 49 sz. gyászaházból az izr. sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Subotica, 1926. majus hó 4-én.

Gyermekei: Lajos és Gyula, Szidónia és férje Gábor Károly, Paula és férje Molnár Sándor, Rezső és férje Lukács Géza. Testvérei: Breuer József és neje Breuer Miksa és neje, Breuer Károly és neje, Breuer Lajos és neje. Unokája: Lukács Tibor.

Áldott legyen emléke!

Ajánlati árlejtés

Az okmányügyi iskolaszékkel szembe ajánlati árlejtést hirdet egy varrógép és egy írógép (ciklila) beszerzésére. A szabályszerűen felülbélyegzett (100 din.) és az államnyomán kiállított ajánlatok ezen iskolaszéknek lepecsételt borítékban legkésőbb folyó hó május 9-ig adandók be.

Helybeli iskolaszék.

Felhívás

A Szent Antalról elnevezett suboticei temetkezési egyesület igazgatósága ez uton felhívja Subotica város lakosságát, hogy az 1904. év óta fennálló és szabályszerűen működő egyesület alapszabályai módosítottak s így új alapítványok vehetők fel; minden egyesületi új alapítvány, ha bármilyen módon elhal 10.000 dinár segélydíjban részesül, de ha a 400 esetben a 10 dináros pótdíjat befizette és akkor hűnyet el akkor

12.000 dinár

segélydíjat kap örököse vagy kedvezményezettje. Jelentkezni lehet az Ipartestület helyiségében Trumbićeva ul. 8. sz. a. minden kedden, csütörtökön és szombaton d. u. 4-5 óra közt.

Elnökség.

Értesítem a t. rendelőmet és ismerőseimet, hogy társamtól, Hegedűs Imrétől, elváltam és további munkákat csak a magam neve alatt vállalom. Volt társam pénzt nem inkasszálhat és munkákat nem vehet fel nevemben.

Kérem a t. Elnökség szíves bizalmát.

Heidecker János
mázoló-mester

VIII., Kruševačka ul. 15.

Szalmaszálat

málnához és egyéb italokhoz

higiénikusan csomagolva, elsőrendű, nemesen fehérített és szép, hófehér árú, reklám vagy nyomással vagy nyomás nélkül, kávéházaknak, bároknak, cukrászoknak olcsón szállít

JOSIP BELAK, CELJE 43.

Minta és katalógus ingyen.

3017

Dražba stečajne mase.

Na osnovu rešenja privremenog stečajnog odbora u stečajnoj stvari Aleksandra Polićera senčanskog trgovca, objavljujem, da će se u stečajnom inventaru pod 1-240. stavkom u 350.652 dinara nabavnoj i 149.179 dinara procenjenoj vrednosti inventarisana papirna roba, instalacija jedne štamparije: mašine za štepovanje, perforiranje, za soču papira, na električni pogon uredjena mašina za štampanje 10. br., nameštaj radnje, Vertheimova kasa, pultovi i štelaže putem zatvorenih pismenih ponuda u jednoj masi prodati. Zatvorene pismene ponude imaju se podneti do 20-og maja t. g. u 12 sati pre podne u Sentj u advokatskoj kancelariji (Sokolska ul. br. 2.) potpisatoga staratelja mase uz istovremeno deponiranje 10.000 dinara odustatnine. Ponuda se može podneti na celu masu, dalje separatno na papirnatu robu fizetu pod stavkama 1-200, separatno na štamparske instalacije uzete pod stavkama 201-227 kao i na nameštaj radnje, uzet pod stavkama 228-240.

Stečajni Odbor 20-og maja u 5 sati popodne u kancelariji steč. mase rešava o ponudama i pridržava sebi pravo, da slučajno ne primitka ponuda ili sinesta održi usmenu dražbu, ili da jednu novu dražbu održi.

Kupac je dužan, pod teretom gubitka odustatnine, kupovnu cenu u toku 3 dana platiti i masu preuzeti. Dužan je, na dalje kupovnu pristoihu snositi.

Niti stečajni odbor, niti staratelj steč. mase ne jamče za kolikinu i kakvoću robe.

Masa se, uz intervenciju potpisatoga, svaki dan od 3-5 popodne može pregledati.

Dr. Nándor Huszágn
staratelj mase.

Csödtömeg eladás

Politzer Sándor zentai könyvkereskedő csödtömegében az ideiglenes csödválasztmány határozata alapján közzhírré teszem, hogy a csödtömeg 1-240 tétele alatt 350.625 dinár beszerzési és 149.179 dinár becsárban leltározott papírúruk, nyomafelszerelés: steppelő, perforáló, papírvágó, elektromos územre berendezett 10-es számú nyomdagép, üzletfelszerelés, Vertheim-szekrény, pultok, stélázi stb. zárt írásbeli ajánlat útján egy tömegben eladottnak. A zárt írásbeli ajánlatok f. évi május hó 20-ik napjának delőtt 12 óráig alólított tömeggondnoknak Sentján, Sokolska ul. 2. sz. alatt levő ügyvédi irodájában 10.000 dinár bánatpénz egyidejűleges letétele mellett nyújtandók be.

Ajánlat tehető az egész tömegre, továbbá külön az 1-200 tétel alatt felvett papírúrukra, a 201-227. tétel alatti nyomdafelszerelésre, valamint a 228-240. tétel alatti üzletfelszerelésre.

A csödválasztmány május 20-án délután 5 órakor határoz a tömeggondnok irodájában az ajánlatok felett és fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok el nem fogadása esetén vagy azonnal megjelentető szóbeli árverést tart vagy újabb árverést tiz ki.

A vevő köteles a bánatpénz elvesztésének a terhe alatt a vételárat 3 nap alatt kifizetni és a tömeget átvenni. Köteles továbbá a vételi illetéket viselni.

Sem a csödválasztmány, sem a tömeggondnok az árak mennyisége és minőségére nem szavatol.

A tömeg minden nap délután 3-5-ig tömeggondnok közbejöttével megtekinthető.

Dr. Huszágn Nándor
csödtömeggondnok.

3965

Főmolnárt keres

egy napi 4 vagon teljes képességű kereskedelmi és cseremalom melletti belépésre. Elsőrangú szakerők, csak a modern malmészat minden ágában tartások és nagyobb exportalmokban már hosszabb ideig működtek, küldjék ajánlataikat koruk, családi állapotuk, eddigi működésük és fizetési igényeik pontos megjelölése mellett H. T. jeligére e lap kiadóhivatalába.

3952

Önkéntes árverés

Jelašićeva ulica 5. szám alatt (Decsy patika fölött) folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor az önkéntes árverés folytatódik.

A LÉDINCEI TÉGLAGYAR R.-T. felsz. a. eladja a következő, jó állapotban levő gépeket és berendezési tárgyakat egészben vagy darabonként olcsó áron:

egy 85 HP félstabil gőzgép,
egy 155 HP háromfázisu elektromotor,
komplett berendezett lakatosműhely vas esztérgapaddal, stb.

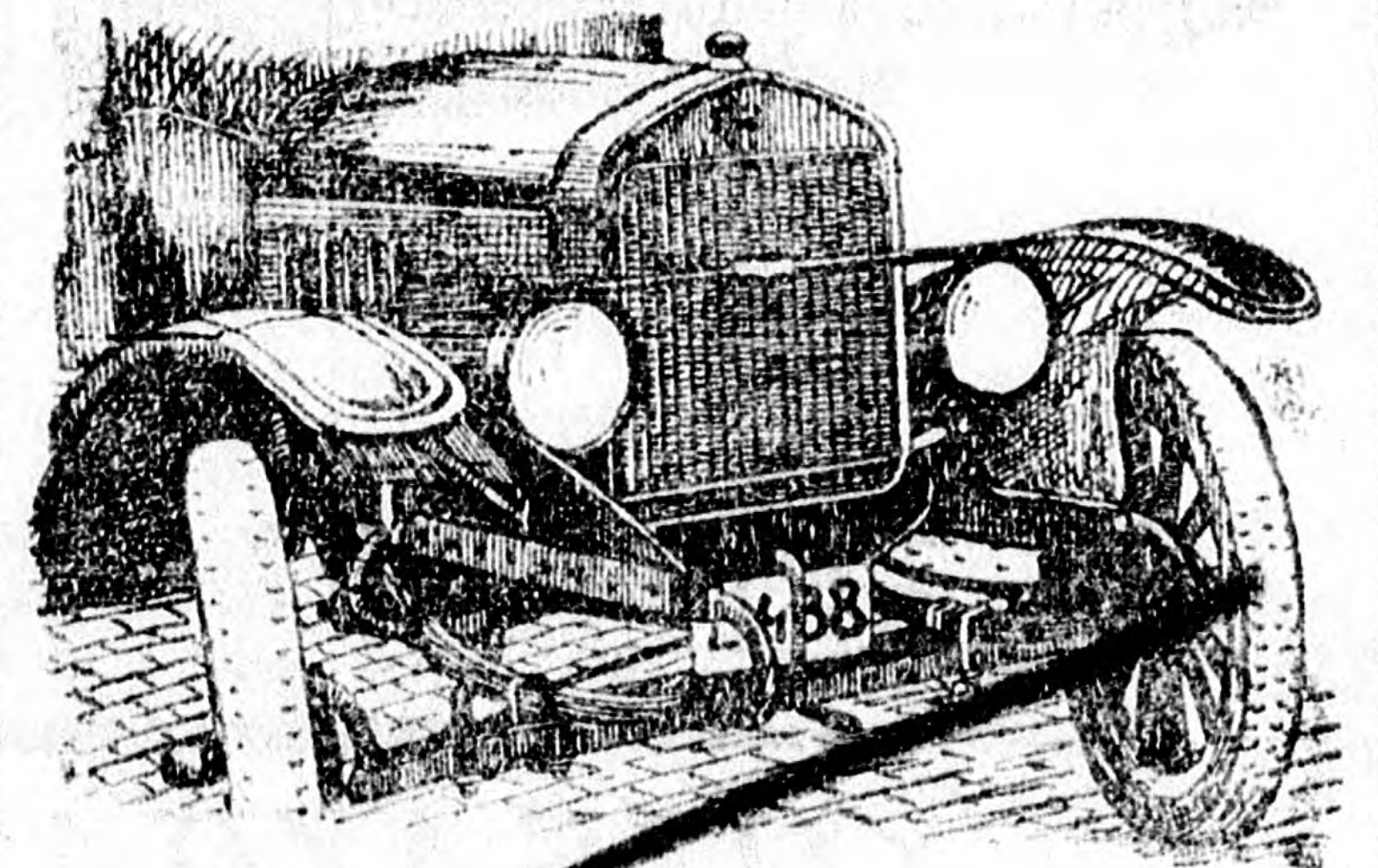
egy felvonókészülék végnélküli lánccal, törő és simító hengermű, sárkeverő, Riffel-hengermű, talitégla és tetőcserépprés levágó asztalokkal, transzmissziók és vorgelegek, szíjtárcsák, rezervoár csővezetékekkel és pumpákkal, cca 4.000 folyóméter 5 kg súlyú cca 40 különböző billenő és platfócosival 500 mm nyomtávolsággal, felhúzókorongok, váltók és apró anyagok.

A fenti tárgyak elszállítása olcsón és könnyen eszközölhető, minthogy a téglagyár közvetlenül vasútállomás és a Duna mellett fekszik.

Esetleg a téglagyár telekkel együtt is eladó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál Braća Schwarz fakereskedés Novisad, Ribni trg 11.

Ford
THE UNIVERSAL CAR

tulajdonosok figyelmébe!

Ha idegeit, motorját, kocsi-
ját kimélni akarja, ugy

alakitassa át haladéktalanul
autójának rugózását

Szabadalom 4461. sz. alatt bejelentve.

Polich és Varga cégnél

Telefon 19. Kulán Telefon 19.

Révai Adolf Subotica, Sokolska ul. 2.
volt Gombkötő-utca, Kunetz ház. Telefon 551.

Ajánl minden mennyiségben elsőrendű hófehér **DARABOS MÉSZET**, szavatolt kőmentes **ÉPÍTŐ MÉSZET**, beočinai portland **CEMENTET**, száraz, rostált **FASZENET**, pécs-szabolcsi kétszermosott **KOVÁCS SZENET**
Leszállított árak 50 kg-tól kezdve házhoz szállítva

388

Üzletátalakítás miatt

Az összes divatszineken köpenyselyem már 130 din. Férfiöltöny 700 din.-tól

Ügyelj a címre!

V. ČOVIĆ, Rud čeva ulica.

Ügyelj a címre!

Csak rövid ideig

Csak rövid ideig

Utánzatoktól
őszakodjunk

Valódi francia
LION NOIR GIPÓKRÉM
Főraktár:
Kaufmann Hermann borkereskedőnél
Subotica, új helgiség volt „Narod” kávéház helgén
Nagy raktár
mindennemű butor bőrökben

Kötözött 4023
puhafaléc
vagon-tételben
olcsón kapható
SCHÄCHTER S.
fakereskedő Subotica
(Mali-Bajmok) Postafiók 99

Chamotte-tégla és Hart
Keramit-tégla és lapok
Gáz-, fűtő- és forraszók
Gyáriraktár, gyári árak!
Findelison-Gustav i Drug
Novisad
Hotel Orient épület
Telefon 439. 1990

Első SUBOTICAI
PAPIRZACSKÓGYÁR
E. BEDŐ SUBOTICA 40023-44
TELEFON 436
Ajánlja minőség és ár tekintetében első-
rendű és versenyképes papírzacskóit.
Kérjen mintát és árajánlatot.

Tíz méter mázsa tavalyi
**akác-
és virágméz**
ezer hektoliter kifogástalan transport és lager hordó
legutányosab árban készpénz, vagy bankgarancia
ellenében eladó.
Hirschl Oszkár, Potiszkszvetinikola 3918

Előnyomdát
legjobb rajzokkal
főszereplő
olcsón szállít
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyomda S.
Berendezési Gyára 16
— SENTA —

Zsirus és boros
HORDÓK 2776
állandó raktára
KRIZ LAJOS
géperőre berendezett vá-
düzemében Subotica.
Mazuraneviteva ul. 19

A LEGJOBB NEMET RÁDIÓUJSÁG A
RADIOWELT
Megjelenik minden szombat. Tudományos
cikkek a népszerű illusztrált rádióipartek.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.
Ne mulassza el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaklapot
A „RADIOWELT” előfizetési árai:
Egész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár
Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

S. KREKUS
órás specialista üzlet
RUDIČEVA UL.
(gyűjtő- és szám alá
helyezte át, ahol
pünkösdi
minden bevásárló egy
értékes ajándékot kap

Eladó egy elsőrangú villa, egy
olcsó zongora, egy gyárvala-
latnak alkalmas ház telekkel
együtt 300.000 din., jelenlegi évi
bére 50.000 din. 5 évi szerző-
déssel. Megvételre keresek
szántóföldet 250-300 k. ha...
Mindenféle eladásokat kifizetés
Peli József kereskedelmi és
hizományi ügyvétsége Subotica
VI., Trumbićeva ulica 10.
(Csirke és papucs piac)

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.
Távíratcím: Kenderipar.
Detallíró: Városi bérpalota.
Kross és irodák: Wilsonova ulica 7.

Kizárólagos vezérképviselő és állandó nagy raktár
Julius Abeles & Co. Markt-Triebendorf szövögyára
nemkülönb
Franz M. Rhomborg Dornhirm
az ismert kéknégygyár cikkeiből, amelyek
FISCHGRUND A-NÁL PANČEVO (BANAT)
kaphatók, ahol két gyár cikkel eredeti gyári áron eladásra kerülnek.
Szállításokat ab gyár valutában, vagy ab pančevo raktárból dinárban.
Kérjen mintákat és ajánlatokat.
Képviselő: Weinfeld Izsó cégnél Novisad, Jevrejska ul. 18. 3778

ÉRTESETÉS
Értesítem a n. é. közönséget,
hogy a Litka Bioskop mellett
borpincét átvettem
és azt tovább fogom vezetni.
Kaphatók a legfinomabb asztali
borok kímérve
literenként 6 és 7 dinárért
Nagyban árazom mélyen.
Zagrebi export és Jellacic sörök
angro árban kímérve.
Szíves partigást kér
KOVÁCS 2859

**ZSÁK
ZSINEG
PONYVA**
füzöltő és kerti tömlők, hevederek,
kárpitós kellékek, ponyva kölcsön
intézet. — Leszállított árak.

Naponia érkezik egyszerű,
izléses és legolgasabb
modellkalapok
ESZTERRA
kalapszalomba
Aleksandrova ulica 9.
látogatottságát gond Ara-
inak közzétehető. 435

**FELLENDÜL
AZ ÜZLETE**
ha csinos és izléses levélpapíron levelez!
Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is
megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős
nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk
meg kisiparosok és kiskereskedők számára.
Szállítunk
500 db nagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.
Olcsóbb mint ha megjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírzacskókra írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három
nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük
a nyomtatványt.
Szállítás utánvéttel meilott.

LUX
Megőrzi az Ön gyermeke
ruhájának puhaságát, hogy
meg ne sértse gyenge bőrét.
Gyapju ruha nem ugrik
össze a mosásnál.
Minden kereskedésben és
drogeriában kapható.
LX-71/3236
LEVER BROS. LTD.,
Port Sunlight,
ENGLAND.

Elköltözés miatt
átadó modern egy
szoba, előszoba és
konyhas lakás bór-
ral a beltérben. Ugyan-
ott egy kisebb iroda-
helyiség átadó.
Cím a kiadóban.
Ügyv. díjakat díjazok. 1949

BÉRMÁLASRAI
Észereket és órákat
féláron vásárolhat
Ádám ékszerész
Subotica 3817
Rudičeva ul. 8. - Sugar-ház.

Dobozok
Legújítások
FISCHER ERNO
GRAFIKAI MŰINTÉZÉSEBEN
SUBOTICA.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Most nyílt meg! Most nyílt meg!
DUSSING MIKLÓS UTÓDAI
BUTORÜZLETE
Novisad, Pašičeva ul. 20.
Mindennemű butor állandó kiállítása! 3880

Eladó malomgépek:
2 db új dupla „Ganz”
hengerek 250/1000
és 2 db használt dupla
11a „Ganz” henger-
szék Szakács Mátyás
és Társai, Stara Mo-
ravica. 3796

Sörgyárosok és sörkereskedők
figyelmébe!
ELSŐRENDŰ
KORONADUGÓT
minden mennyiségben jutányosan szállít
RÉVAI ADOLF SUBOTICA
Sokolaka ulica 2. Telefon 551.

KORZO MOZI

Szerdan utoljara Varkosyi Mihaly Agnes Ayers bajos ujdonsaga

Nezzuk meg a Niagarat edes!

Csatorlaktol Jak Holt Norma Shorer nagy filmje Orvencyk forgatagaban

LIFKA MOZI

Szerdan utoljara Meggátolt völegény

Slagervigjáték és a porpas kiegészítés

KERT MOZIBAN Elsörangú szalon zenekar, vezényli: FERREL MIKLÓS

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, ... Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk

Önálló jó butorasztagos felvételik. Cím: Pintér Kálmán. Adat. 4001

Szakképzett gazdasz több évi gyakorlatjal. Ispán, gazda vagy kulesári állást keres. Bija Nozzerov. Bank station, Banat. 4007

Szilgyártósegédek felvétel. Falkenstein szilgyártó, Subotica. Dora Lazara ul. 13. 2514

Intelligentes Fräulein sucht Stelle als Erzieh. in Hausdame in ei. Fräulein Heint. Walterin zu allerkindem Herr oder Reisebegleiterin. Offerte unter Sofort an die Administration. 3995

Gazdaságnyt keresek főzni tudó, tisztá, rendezési előnyben részesítendő. Leveleket jóbármódú feligőre a kiadóba kérek. 3988

Zongoristát(nőt) keresek azonnalra. esetleg későbbre beeged-duettbe. Legfontosabb: tempótarítás és gyors költöztetés. Érdeklődők forduljanak: Ida Nagy. Vel. Kikinda. Mladiceva 2630. 3979

VÉTEL-ELADÁS

Csak Rastätter-féle cinnabart vegyen! Megbízható, kúno izü erősítő szert, vérszegényeknek, gyöngékedőknek. 3647

Üzletfelosztás miatt egy üzletfűlés. luxus, vándorú és divatüzlet-berendezés silgösen olcsó eladó. Gróf József Senta. 4015

Sörpasterizáló eladó. Schwartz, Senta ul. 17. 3580

Egy éven belül 100% haszon! Eladom a Srećnik kiltásítóegylet. Várki 288-309. sz. könyvecském. A kedvezményezett házassági esete 285-286. sz. a. van bejelentve. Cím a kiadóban. 4006

Művészi kivitelű papir tapéták nagy választékban Heumann Mórnál Karadjordjev trg 12. 3930

Vállalkozó! Mi vidékiünkbeli pálinkát nagyobb tételekben (amandóban) vásárolok. Schwartz Andor. Senta ul. put. Subotica. 4025

Ablakok spalettákkal, dupla ajtók és egyéb emeltekhez szükséges dolgok olcsón eladók. Cím: Engler Albert, Štrossmalerova ul. 8. 4027

42 colos darálókövet, komplett felszerelve, megvételre keresek. Ugyanott egy „Fiat” teherautóval-vásár olcsón eladó. Töröki F. József, Bajmók. 3999

Földeladás. Tanya 179 hold terméssel, holdenkint 5000 dinárért, termés nélkül 4000 dinárért eladó. Ügyvökök kizárásával személyesen tárgyalok. Posa István, Banat-Monoštor. 3807

Használt Grät-Stift kocsit olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4019

Ford teherautó, jókarban 12.000 dinárért eladó. Amerikán-mozit. Debelinča. 4003

Goblin kép eladó 210 cm széles, 160 cm magas. Cím: Mukičeva ul. 38. 3986

KÖLÖNFÉLE POMPADUR

Kozmetikai szalon (Subotica, városházépület, tejpia) arcápolás, manikür, női fodrászat, hajfestés Innektóval 20 perc alatt Minden időben rádió-koncert. 1987

Mere, 4 kapa elsőrendű eladó. Szeredi szőlők. Rutkavnál. 3990

Szépen butorozott kétablakos utcai szoba, a központtól közel, május 1-re eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3360

Egy vasállványos szallagfürészes keresteti. Cím: Pressburger Jenő, Zednik. 3928

Legmodernebb arc- és szépségápolást végez Juno kozmetikai szalon. Kaszinó mellett, kapu alatt. balra. 2118

A város központjában 2 nagy szoba, bármely üzletnek, orvosi rendelőnek alkalmas, azonnal kiadó. Steiner emrász. 4020

Gyümölcsüzletnek vagy iaktárnak alkalmas uccai helyiség és egy nagy borpince azonnal kiadó. Érdeklődni Pompadour kozmetika, Városház épület. 4017

VÁROSI BIOSKOP

Május hónappal megkezdődött nyári szünet alatt csak szombaton, vasár- és ünnepnapon lesz előadás. Előadás kezdete: szombaton este fél 9, vasár- és ünnepnapon d. u. 4, 6 és fél 9 órakor.

Két világos udvari helyiség és raktárhelyiség kiadó. Paja Dobanovackog (Corda) 4. Házimesternél. 4018

Üzletelhelység egy nagyobb és egy kisebb kiadó azonnalra. Jelenleg Ramisavljević fodrász. Vilsonova 20. I. emelet. 4008

A központban egy udvari szoba egy. esetleg két személy részére azonnal bérbeadó. Cím a kiadóban. 3999

Olcsó beretválás május 1-től kezdve. 10-es légy 10 dinár, hajvágás 2 dinár, beretválás 1 dinár. Pukec Béla fodrász. Városházánál. 4016

Jóirgalmu tisztázó ártadó. Cím a kiadóban. 4004

Cipészetemet

Paja Kujundžićeva ulica 4 szám alá helyeztem át, melyről igen tisztelt vezetőmet értesítem. PETRO KÁROLY cipészmeister, Subotican.

Gunmibélyvezőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is elfogad.

LEVELEZÉS

Fiatall jogszlávial fiu a svrál ironról, levelezne fiatal jogszlávial nővel magyar vagy német nyelven. Fényképes leveleket I. Spielhaupter 49179 3.4 Fir. C. M. S. Seck postal 609 Levand ker. 4000

Nea-Crem legmegbízhatóbb és kezépoló KORONA GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

FOGLALKOZÁS

Borbélysegédek magas fizetéssel felvész. Plesor János. Starakanliža. 3990

Bankgyakornokot, erett-ségivel és szerb-magyar nyelvismerettel felvész a Centralna Banka K. Z. Subotica. 3924

Huszonhat éves intelligens urfű házvezetési állást keres. bármily messze, esetleg pusztán is. elmegy. Teljes című leveleket 26 éves jelleg alatt a kiadó továbbít 3935

Hölgyfodrász elsőrendű munkarű. ki a hajfestészetben teljesen jártas. azonnali belépésre felvétetik. Julije Müller illatszerezés és hölgyfodrász Subotica. 4008

Fiatall munkás fodrászsegéd. Komall belépésre kerestetik. Hencs Ernő urifodrász, B. Popola. 3980

Fűszerkereskedőknél jól bevezetett több évi gyakorlatjal bíró idősebb helyi ügyvök kerestetik. Cím a kiadóban. 3995

Periekt gépirónót felvész Somborba Pombe. Arena moziban. 3941

Gégyári művezető. 30 éves, felsőiskolát végzett, periekt az östzes fizemi munkákban, szerszám és grögénekül, présben, tömeggármű gyártásban (ceva, szög, pákó, eső, mindenféle dobok stb.), ömölő gép- és szerszámkonstruktor, rajzoló, erélyes, magyar, horvát, németül beszél, keres hasonlót állást. Megkereséseket: A Horvath Zagreb, Na Manalu V. br. 10. 3989

Kertész házimesternek ajánlkozik. Cím: Zmaj Jovin trg 3 (volt Szenes bank) házimester. 4024

Tanítónő állást elfogad gyermekekhez, esetleg anyahelyettesnek, házvezetőnek, társalkodónak. Beltéren két nagyobb szobás lakás, külsővel elcsereendő. Kisebb-nagyobb lakások, butorozott szobák, irodák kaphatók. Langné, Párluzamp ut, Czigler-ház I. em. 4021

Bükkhasáb és másfajta TŰZIFA ELADÓ nagyban, minden mennyiség hajórakományonkiut Zastupstvo R. Turčiča Sinovi Beograd, Ulica Cara Uroša 76. Tel. 19-02.

Szives tudomására adjuk az összes ügyfeleinknek valamint ügynökeinknek, hogy irodánkat Sokolska ulica 7-ről Vilsonova ulica 25. (póstával szemben) helyeztük át Vardar Biztosító Intézet fiókgazgatósága Subotica. 3981

KALAP-SZALONBAN Pogány szép és olcsó kalapok kaphatók, melyek megtekintésére kérem az igen tisztelt hölgyközönséget. Átalakításokat vállalok. 4010

Sorvadás, tüdő-és gégefű-bajok ellen legjobbnak bizonyult a kórházakban, klinikákon használt és számos specialista által ajánlott „Hudovscyn”. Kapható: Hudovsky István „József Szent Szive” gyógyszertár Subotica, Boze Sudarevičeva ulica 3. 1 doboz din. 25.-, 3 doboz franko din. 75.-

MODELLKALAPJAIM melyeket külföldi vásárlásom alkalmával vásároltam MEGÉRKEZTEK Virágkalapokat, szalimkalapokat a legolcsóbban árusítom és alkalmásokat modelljeim után vállallok UZHÁZI RÖZSI KALAPSZALONJA VOJNOVIČEVA ULICA 7. 2892

BUTORT HALÓSZOBA, ERÉBLŐ ÉS IRÓDABERENDEZÉST. elsörendű, — a legegyszerűbből a legfinomabbig — telben NAGYBAN ÉS KICSINYBEN mindig korolcsóbban vásárolhat, mint bárhol megködvezzőbb fizetési megkönyítéssel ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD 955

GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz. MINDENNAP KAPHATÓ ÉLŐ HAL VIDÉKRE JÉGBEN IS SZÁLLITUNK GINGOLD HALÜZLET SUOTICA Telefon 4-25 sz.

GANZ-féle BENZIN, PETROLEUM, SZIVÓGÁZ nyersolajmotorok bánáti kizárólagos képviselöte és gyári lerakata a „VOLTA” R. T.-nál VELIKI-BEČKEREK